

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" ◊ ΤΕΥΧΟΣ 15, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2012

Αφιέρωμα στα Περιβόλια

Χρόνια Πολλά
με Υγεία Αγάπη Χαρά και Δύναμη

ΖΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟ

Οι νέοι της περιοχής
μιλάνε για τη ζωή
τους στο χωριό

σελ. 4-5

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΝΑΟΥΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΟΛΙΩΝ

Η αρχαιολόγος-βυζαντινολόγος Ευαγ. Πάντου για τους ναούς

σελ. 10-11

ΤΑ ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ ΤΟΥ ΤΑΪΓΕΤΟΥ

Ο Μπάμπης
Μπασκουρέλος
αναδεικνύει

σελ. 24

Σημείωμα του Εκδότη

Από αυτή τη στήλη πολλές φορές γράψαμε για την κρίση που βιώνει η χώρα μας αλλά και το παγκόσμιο σύστημα. Το πόσο θα κρατήσει και ποια θα είναι η κατάληξη κανείς δεν μπορεί να το πει. Ο Φοίνικας θα ξαναγεννηθεί από τις στάχτες του; Η ανθρωπότητα έχει ζήσει μαύρες περιόδους ύφεσης που διάρκεσαν εκατονταετίες (ιδέ Μεσαίωνα). Σήμερα ο νεοφιλελευθερισμός επιτίθεται ανελέητα πάνω στο κράτος πρόνοιας και κοινωνικής δικαιοσύνης, που δημιουργήθηκε με αιματηρούς αγώνες αιώνων και στήνει παγίδες στη δημοκρατία. Η επικράτησή του μάλλον είναι αναπόφευκτη. Το ερώτημα είναι αν θα

πάψουμε να βλέπουμε στο μέλλον, να ονειρευόμαστε να παλεύουμε;

Το βέβαιο είναι ότι η ιστορία κινείται ημιτονοειδώς, κάνει κύκλους. Η μαγιά του καινούργιου βρίσκεται μέσα στο παρελθόν και το παρόν. Τις καλύτερες μέρες ίσως τις ζήσουν τα παιδιά μας.

Σε τέτοιες εποχές πιστεύω ότι το μεγαλύτερο όπλο είναι η συσπείρωση γύρω από κοινές ιδέες και αξίες. Εφόσον παρακολουθούμε και κατανοούμε την πραγματικότητα ίσως τα προσωπικά μας οράματα να βρουν τη συλλογική διέξοδό τους.

Το 2012 αναμένεται χειρότερο οικονομικά, εργασιακά, κοινωνικά. Όμως η ισχύς είναι μέσα μας. Ας μην επι-

τρέψουμε στο οργανωμένο χρηματοπιστωτικό σύστημα και τους υπηρέτες του να μας οδηγήσουν σε προσωπική και κοινωνική κατάθλιψη. Ουδέν κακόν αμιγές καλού εξάλλου. Είναι ευκαιρία να κοιτάσουμε γύρω μας, να ενδιαφερθούμε για το διπλανό μας, γι' αυτόν που έχει ανάγκη. Ας εντείνουμε την κοινωνική δραστηριοποίησή μας. Ο Πολυδεύκης συνεχίζει σταθερά και θα προσπαθήσει να συνεισφέρει στην κοινωνική ευαισθητοποίηση στις διεκδικητικές δράσεις για το καλό του τόπου μας. Στο κέντρο των δράσεων θα προσπαθήσουμε να είναι η νεολαία, σ' αυτό το τεύχος αφουγκραστείτε τους. Επίσης θα προσπαθούμε να

υλοποιούμε τις προτάσεις των μελών και αναγνωστών μας. Ευχαριστούμε το Γιάννη Μυρίδη για τις προτάσεις του. Πράγματι η ιστοσελίδα μπορεί να είναι ένας τόπος διαφήμισης των πατριωτών μας επαγγελματιών στην Αθήνα ή και αλλού. Θα το ξεκινήσουμε άμεσα. Όσο για το ελαιόλαδο, η αγάπη μας είναι δεδομένη και ελπίζουμε ότι θα την αποδείξουμε. Από όλο το Διοικητικό Συμβούλιο ευχόμαστε για το 2012, χαρά, ευτυχία και ευημερία και να μην ξεχνάμε ότι δεν χρειαζόμαστε κανένα υλικό αγαθό για να είμαστε χαρούμενοι κι ευτυχισμένοι εκτός από αγάπη. Καλές γιορτές

Έντυπη εφημερίδα

«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
http://kastori.gr, http://polydefkis.gr
e-mail: info@polydefkis.gr

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή
Συντακτική Επιτροπή
Βαρβάρα Κεμεριδού,
Ευγενία Λαμπή, Ελένη Βλαχογιάννη,
Αναστασία Καδρακάκη,
Γαρυφαλιά Ρουμελιώτη,
Θάνος Τζωρτζάκης, Γιάννης Αρφάνης.

Επιμέλεια Ύλης
Αγροτικά, Αθλητικά: Γιάννης Αρφάνης
Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή,
Κων/νος Καλκανδής
Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη,
Καίτη Σμυρνίου
Οικονομικά: Κων/νος Καλκανδής,
Θάνος Τζωρτζάκης
Πολιτιστικά: Βαρβάρα Κεμεριδού,
Ευγενία Λαμπή
Φωτογραφικό υλικό: Βασ. Λαγανάς,
Γιάννης Αρφάνης, Γ. Λαγανάς, Θ.
Ανδριανός, Π. Γεωργαράς
Χορηγίες: Καίτη Σμυρνίου
Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές
Κασόρι - Βόρειοι Δήμοι:
Δημητράκης Κραμποβίτης,
Θεόδωρος Αλαφogiαννης,
Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης
Δημητρακόπουλος, Νίκος Λαγανάς
ΗΠΑ, Βοστώνη: Eugenia Markos,
Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis,
Αλάσκα: Maria Bascous
Αυστραλία: Angela Vasilas

Εκτύπωση offset:
Μπουζάλας-Ζουγανέλης ο.ε.
25ης Μαρτίου 123, Περιστερί
τηλ.: 2105781638

Καστανιώτικα

Με το πέρασμα του χρόνου η γιορμή Μπουκουβάλας, που οργανώνει με επιτυχία κάθε χρόνο ο δραστήριος Σύλλογος του χωριού μας «Φύλο δάσους του Ταύγειου η Λουσίνα», έγινε θεομός Σε άλλες ομήλες θα διαβάσετε εκτενέστερα για το τι έγινε εκείνη την ημέρα. Εμείς από την ομήλη αυτή θα δώσουμε συγχαρητήρια στους διοργανωτές στον Πρόεδρο του Συλλόγου κ. Γ. Λιναρδάκη και σε όλο το Δ.Σ καθώς και στον αγαπητό εξάδελφο Νίνο Λαγανά που η φήμη της φασολάδας που έχει την επιμέλεια και παρασκευάζει κάθε χρόνο, ξεπέρασε τα όρια της περιοχής μας. Άντε και του χρόνου.

Στον Αγιο-Μάμα, στο χωριό μας, όπως πληροφορήθηκα έγινε μια εκδήλωση σχετικά με τα μανιτάρια με ομιλητές τον γεωπόνο κ. Φάνη Λάζαρη και τον φαρμακοποιό της περιοχής Μπάμπη Μπασκουρέλο. Η περιοχή μας έχει πλήθος

μανιταριών τόσο στον κάμιο αλλά κυρίως στο δάσος. Από ότι γνωρίζω όμως οι Καστανιώτες δεν συλλέγουν και κυρίως δεν τρώνε τα μανιτάρια ενώ σε άλλες περιοχές κάθε φθινόπωρο γίνεται σωστό πανηγύρι με τη συλλογή τους. Γιατί δεν τα τρώμε στην περιοχή μας δεν το γνωρίζω δεν ξέρω αν οι ομιλητές έδωσαν τη δικιά τους εκδοχή. Από ότι θυμάμαι από διηγήσεις της μακαρίτισσας γιαγιάς μου Γιαννούλας κάπου μεταξύ 1880 μέχρι 1890 μου έλεγε, από ότι και αυτή είχε ακούσει ξεκληρίστηκε ολόκληρη πολυμελής οικογένεια που έφαγε μανιτάρια από το βουνό και πάντα θυμάμαι πως μας απέτρεπε ακόμη και να τα πίνουμε γιατί είναι δηλητήριο όπως έλεγε.

Με ουνιονιομένες προσπάθειες όλων των φορέων και των κατοίκων της περιοχής μας το Γυμνάσιο και το Λύκειο στο χωριό μας δεν οδηγήθηκαν στο κλείσιμο που θα ήταν

πλήγμα για τον τόπο μας. Όμως τα νέα δεν είναι καλά. Στα σχέδια της τρόικας είναι να γίνει συγχώνευση σχολείων αλλά και κατάργηση σχολικών μονάδων. ΝΑ είναι σε επιφυλακή όλοι οι αρμόδιοι φορείς και έγκαιρα να ετοιμάσουμε τα επιχειρήματά μας για να μην μας πιάσουν στον ύπνο και στο παραπάνε να λέμε τρεχάτε ποδαράκια μου.

Μάστιγα έχουν γίνει τα αγριογούρουνα για τον τόπο μας. Έχουν πληθύνει τόσο πολύ που αναγκάζουν πολλούς πατριώτες μας που καλλιεργούν καλαμπόκια (αραποσίτη) να φυλάνε οικοπές την νύχτα. Η περιοχή μας δεν είχε ποτέ αγριογούρουνα, κάποιοι «έξυπνοι» κυνηγοί κατά άλλους «οικολόγοι» άφησαν επίτηδες λίγα ζευγάρια και ιδού το αποτέλεσμα.

Γεια σας πατριώτες
Ο Καστανιώτης
gld@otenet.gr

Οι δράσεις του τριμήνου

Σε συνεργασία με την Αρχαιολόγο Ευαγγελία Πάντου ετοιμάζουμε επιγραφές που θα τοποθετηθούν στο Μετόχι Καστρίου και στον Άγιο Γεώργιο, ώστε να υπάρχει πληροφόρηση για τους επισκέπτες σχετικά με τα μνημεία αυτά. Προγραμματίζουμε ενημερωτική ημερίδα σχετικά με το Κάστρο στο Καστρί.

Ετοιμαζόμαστε για τη Μουτζουροδευτέρα στο Καστόρι. Θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρξει συντονισμένη οργάνωση από τους φορείς. Και βέβαια τα παιδιά της ομάδας χορού με το δάσκαλό τους ετοιμάζουν και τα αερόστατα. Προετοιμάζεται ο ετήσιος χορός του Πολυδεύκη. Σύντομα θα έχετε νέα μας. Δεδομένης της οικονομικής κρίσης θα

προσπαθήσουμε να βρούμε μια οικονομική και καλή λύση, ώστε να τα καταφέρουμε όλοι οι πατριώτες να βρεθούμε και να τα πούμε.

Συνεχίζεται η προσπάθεια για τις παραδοσιακές στολές. Όπως θα δείτε σε επόμενη στήλη αρκετές συμπατριώτισσές μας δώρισαν παλιά υφαντά υφάσματα. Πρόκειται για συγκινητική χειρονομία.

Την Παρασκευή 30 Δεκεμβρίου, 7:30, στο Ίδρυμα Μπακή, ο Πολυδεύκης οργανώνει Εσπερίδα με ανοιχτή συζήτηση με τους νέους του Καστορείου, σχετικά με τις προοπτικές ανάπτυξης στην περιοχή μας και κοινές δράσεις για ένα καλύτερο μέλλον. Θα ακολουθήσει μικρή δεξίωση. Η Καστανά, μετά από αρκετά

χρόνια συγκεντρώνει ένα σημαντικό αριθμό νέων ανθρώπων χωρίς όμως να διαθέτει και τις απαραίτητες προϋποθέσεις για μια ικανοποιητική επαγγελματική αποκατάσταση. Οι αβεβαιότητες που δημιουργεί η οικονομική κρίση θα αυξάνονται και σαν μια ελπιδοφόρα διέξοδος φαντάζει η συνεργατική δράση με κοινές δραστηριότητες που δίνουν τη δυνατότητα για ισχυρότερη παρουσία. Όμως οτιδήποτε για να είναι επιτυχημένο χρειάζεται να προέρχεται από την αυθεντική πρωτοβουλία των εμπλεκόμενων. Η εσπερίδα φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα πρώτο βήμα για ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμών και ξεκίνημα κοινών δράσεων.

Εντυπωσίασε η Ομάδα Παραδοσιακών χορών Καστορείου του Συλλόγου «Πολυδεύκης» στη γιορτή «Μπουκουβάλας», χορεύοντας παραδοσιακούς χορούς και τραγουδώντας παλιά τραγούδια. Την ομάδα συνόδευσε και ο δάσκαλος χορού, ο Γυμναστής Γεώργιος Καλομοίρης, που τραγούδησε μόνος του ένα ωραίο παλιό τραγούδι. Η εξέδρα που κατασκεύασε ο Βασίλης Λαγανάς συντέλεσε να αναδειχθεί η μουσικοχορευτική αυτή παράσταση.

Αρχαιολογική και ιστορική περιήγηση στη Βόρεια Λακεδαίμονα στην Πνευματική Εστία της Σπάρτης

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος της Αγόριανης παρουσίασε στις 21/10/2011 στην Πνευματική Εστία της Σπάρτης τα Πρακτικά της Πρώτης Αρχαιολογικής και Ιστορικής Ημερίδας, που πραγματοποιήθηκε στην Αγόριανη τον Αυγούστο του 2010 και αφορούσε στην ιστορική διαδρομή της περιοχής δια μέσου των αιώνων. Την παρουσίαση προλόγισε ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Αγόριανης κ. Παναγιώτης Παπαδόπουλος και ακολούθησαν οι ομιλίες από τις κυρίες Γεωργία Κακούρου-Χρόνη Επιμελήτρια της Εθνικής Πινακοθήκης, την Πέπη Γαβαλά Προϊσταμένη ΓΑΚ, και την Ιωάννα Ευσταθίου-Μανωλάκου. Παρέστησαν οι Πολιτειακές, και Αυτοδιοικητικές Αρχές, εκπρόσωποι τοπικών φορέων, άλλοι επίσημοι και πολύς κόσμος.

Β. Κεμερίδου

Λακωνίας «Εγκώμιο»

Η Εταιρεία «Εγκώμιο», Χάρης Γαμβρινός Α. Ε. Ε, μετά από μια επιτυχημένη 15ετή πορεία στο χώρο του εμπορίου, αποφάσισε το 2008 να εισέλθει στο χώρο των ελαίων. Επιλέγουν τα

εκλεκτότερα έλαια της λακωνικής γης για να δημιουργήσουν το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο «Εγκώμιο Λακωνίας». Ήδη η Εταιρεία έκανε την εμφάνισή της στην Καστιανιά

(κατάστημα κ. Μιελίτσου), όπου εγκατέστησε σουκευαστήριο και τοποποιητήριο ελαιολάδου. Το λάδι δεν αρκεί να είναι καλό, πρέπει να έχει και ταυτότητα. Οι σουκευασίες

—μέχρι 5 λίτρα— είναι εύχρηστες και καλαισθητές και τηρούν όλες τις διεθνείς προδιαγραφές για ένα προϊόν με απόλυτη ποιότητα. Τους ευχόμαστε καλή επιτυχία.

Κώστας Μακρής, Καλλιρρόη Λαμπή, Γιώργος Σκαφιδάς, Παναγιώτα Μαϊμώνη,

Ζούμε στην Καστοριά

Ζούμε μια κρίση πρωτόγνωρη. Η πλειοψηφία περιμένουμε κάτι καινούργιο. Ο Πολυδεύκης δίνει το βήμα στους νέους. Το φυτώριο καρποφόρησε. Οι νεολαίοι του Καστορείου 18 – 30 χρονών μιλάνε για τα όνειρά τους.

Συναντηθήκαμε στο κομμωτήριο της Παναγιώτας Μαϊμώνη και στο Bill's House. Τους ευχαριστούμε για τη φιλοξενία. Σε διπλό ρόλο δημοσιογράφου και νέας, που μιλάει για τα όνειρά της, η Ρόη Λαμπή. Οι ερωτήσεις απλές, τις απάντησαν όλες χωρίς φόβο.

υπάλληλος (οδηγός) σε επιχείρηση της Σπάρτης.

Ζω στην Πελλάνα γιατί εκεί γεννήθηκα και μεγάλωσα και αγαπώ αυτό το μέρος. Βοηθώ τους γονείς μου στα γεωργικά και κτηνοτροφικά τις ημέρες που δεν εργάζομαι στην επιχείρηση. Μου αρέσει που ζω στη φύση και στην ηρεμία και χωρίς άγχος και που έχουμε τη δυνατότητα εδώ που ζούμε να έχουμε δικές μας καλλιέργειες και να καταναλώνουμε δικά μας προϊόντα. Θα ήθελα το χωριό μου να έχει περισσότερο κόσμο, ζωντάνια και μαγαζιά. Σε ότι αφορά το μέλλον, θα ήθελα να το δω καλύτερο από ότι είναι τώρα συνεχίζοντας βέβαια τη ζωή μου εδώ.

θα είναι καλύτερο.

Καλλιρρόη Λαμπή, 23 ετών, απόφοιτος ΤΕΙ Σπάρτης – Τμήμα Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών.

Εδώ μεγάλωσα, εδώ έμενα, όταν σπούδαζα, εδώ μένω και τώρα, γιατί δεν υπάρχουν δουλειές. Ζω με τους γονείς μου και συνεπώς τους βοηθώ στις δουλειές τους. Με δική μου επιλογή υποστηρίζω τις δραστηριότητες του Πολυδεύκη στην περιοχή μας. Υπάρχει ηρεμία, γαλήνη, πολύ πράσινο. Έχω εδώ τους φίλους μου, υπάρχουν αρκετά καταστήματα έτσι ώστε να μπορούμε να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες μας. Έχουμε σχολείο και δεν αναγκάζονται τα παιδιά να φεύγουν απ' το χωριό. Έτσι δημιουργούνται νέες οικογένειες εδώ.

Με ενοχλεί που πολλοί (ιδιαίτερα άνθρωποι μεγάλης ηλικίας) κουτσομπολεύουν (ιδιαίτερες τις κοπέλες) και κρίνουν τη ζωή των νέων αρνητικά και μόνο με κακά σχόλια. Άσε που οι κοπέλες απαγορεύεται να έχουν σχέσεις, αλλιώς δεν είναι «και καλά» σεμνές.

Το όνειρό μου είναι να ζήσω εδώ και να κάνω οικογένεια. Να κάνω μια δική μου δουλειά σε ότι αφορά την πληροφορική, για να μάθει ο κόσμος εδώ πόσο σημαντική επιστήμη είναι και πόσο απαραίτητη στη ζωή μας.

Νίκος Γιαννακάκης (Βορδόνια), 20 ετών, υδραυλικός, μαζεύει και ελιές με την οικογένειά του.

Ναι μου αρέσει το χωριό. Έχω γαλήνη, ηρεμία, φίλους. Με ενοχλεί που δεν έχει πολύ κόσμο. Θέλω να γίνω πρωταθλητής στο Motocross, αλλά δεν με βοηθά η ζωή εδώ.

Παναγιώτης Δημητρακάκης 29 ετών (φυσικός, ανιψιός του Μπίλ) Ζω εδώ, γιατί εργάζομαι στο Bill's House. Μου αρέσει το χωριό, η ησυχία, η φύση. Είναι κοντά στη Σπάρτη. Θα ήθελα όμως να ζωντανέψει λίγο το χωριό. Με κοινή, συλλογική προσπάθεια το μέλλον στο Καστόρι

οργικές και κτηνοτροφικές εργασίες μαζί με την οικογένειά μου. Μου αρέσει η ζωή στο χωριό, γιατί είμαι στη φύση, γνωρίζομαστε όλοι μεταξύ μας και λέμε και μια κουβέντα. Δεν υπάρχει ένταση, άγχος και στρες. Θα ήθελα να υπάρχει περισσότερος κόσμος στο χωριό και περισσότερα μαγαζιά για διασκέδαση. Στο μέλλον θα συνεχίσω να ασχολούμαι με τα γεωργικά και κτηνοτροφικά και θα παλεύω για την βελτίωσή τους και ανάπτυξή τους.

Δημήτρης Βαρούτσος (Πελλάνα), 24 ετών, τεχνικός εφαρμογών πληροφορικής, εργάζεται ως ιδιωτικός

Ο λόγος στους ίδιους έτσι όπως απάντησαν στις απορίες μας:

1. Γιατί έμεινες στο Καστόρι, ήταν δική σου επιλογή; 2. Τι βρίσκεις ικανοποιητικό στη ζωή στο χωριό; 3. Τι σε ενοχλεί περισσότερο; 4. Ποια είναι τα όνειρά σου, μπορεί η ζωή στο Καστόρι να τα εκπληρώσει; 5. Ποιες θα ήθελες να είναι οι προοπτικές και το μέλλον εδώ;

Νίκος Αλειφέρης, 22 ετών, τεχνικός εφαρμογών πληροφορικής. Ζω εδώ, γιατί ασχολούμαι με τις γε-

Κώστας Μπασκουρέλος

Δημήτρης Βαρούτσος

Χρυσόστομος Νικολόπουλος

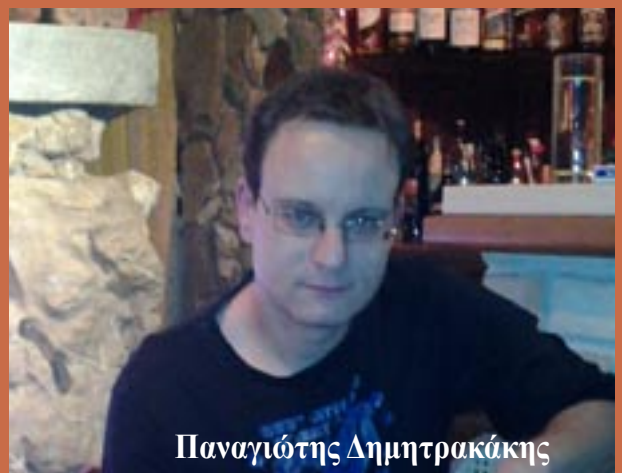
Μανώλης Νικολόπουλος

Γιάννης Μουτής

Νίκος Αλειφέρης

Παναγιώτης Δημητρακάκης

Νίκος Γιαννακάκης

ΣΤΑΝΙΩ

Θα ήθελα να αναπτυχθεί η περιοχή τουριστικά, γιατί το χωριό μας είναι πανέμορφο και πρέπει να έρχεται ο κόσμος να το θαυμάζει. Επίσης να γίνει ο κόσμος πιο μοντέρνος γιατί εδώ οι πιο πολλοί είναι οπισθοδρομικοί.

Παναγιώτα Μαϊμόνη, 25 ετών, Κομμώτρια (Άνοιξε το κομμωτήριο το 2006 στα είκοσι της μόνη).

Ήρθα για τον άντρα μου. Ήταν δική μου επιλογή, για την ήρεμη ζωή και την ομορφιά του χωριού. Μου αρέσει η φύση και το ότι έχω μια ζωή χωρίς άγχος και στρες. Ενώ το Καστόρι είναι τόσο ωραίο χωριό με τόσους πόρους, όλα αυτά μένουν ανεκμετάλλευτα. Δεν έχουμε ίντερνετ. Τα όνειρά μου εκπληρώθηκαν εδώ. Έχω το δικό μου κομμωτήριο, την οικογένειά μου, σχολείο να πηγαίνουν τα παιδιά μου. Θα ήθελα από δω και πέρα να ασχοληθεί ο Δήμος με όσα δεν ήθελαν να ασχοληθούν οι προηγούμενοι.

Κώστας Μακρής, 27 ετών, έχει κάνει σπουδές δασοπονίας.

Έμεινα από ανάγκη. Δεν βρήκα δουλειά αλλού. Το χωριό είναι αρκετά αναπτυγμένο. Έχει αρκετούς νέους για να κάνω παρέα και να επικοινωνήσω. Δεν έχει πολλές ευκαιρίες διασκέδασης. Δεν έχει ικανοποιητικές δουλειές. Θέλω να βρω μια αξιοπρεπή δουλειά εδώ στο χωριό. Θα ήθελα να δω το χωριό να αναπτύσσεται περισσότερο και να έκανα μια ζωή σύγχρονη.

Γιάννης Μουτής, 21 ετών (τεχνικός ανελκυστήρων)

Ζω στο Καστόρι, γιατί δεν μπορώ να βρω δουλειά εκεί που θέλω να ζήσω εξαιτίας της κρίσης. Το Καστόρι μου αρέσει σαν χωριό όμως δεν έχει καθόλου κόσμο, δεν έχει ένα γήπεδο, ίντερνετ, δεν έχει τίποτα να κάνει ένας άνθρωπος της ηλικίας μου. Θα προσπαθήσω το μέλλον μου να είναι αλλού, όχι εδώ, γιατί δεν βλέπω να υπάρξει καμία βελτίωση.

Κώστας Μπασκουρέλος, 26 ετών, φοιτητής

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

φαρμακευτικής.

Ζω εδώ, γιατί είμαι από τους τυχερούς που μπορούν να βρουν δουλειά στο αντικείμενό τους. Μου αρέσει που η ζωή εδώ είναι πιο χαλαρή και μπορεί να σου προσφέρει καλύτερη ποιότητα ζωής σε σχέση με τα αστικά κέντρα. Θα ήθελα να υπάρχει περισσότερος νέος κόσμος με περισσότερες ευκαιρίες για να μπορεί να ζει αξιοπρεπώς εδώ. Το μέλλον το βλέπω αβέβαιο, όπως έχουν τα πράγματα αυτό τον καιρό όχι μόνο στο χωριό αλλά και σε ολόκληρη τη χώρα.

Χρυσόστομος Νικολόπουλος, 24 ετών, ξυλουργός.

Ναι δική μου επιλογή είναι να μείνω εδώ, γιατί ήθελα ηρεμία και έχω και τη δουλειά μου. Οι σχέσεις με τους συνανθρώπους μας είναι πιο θερμές και το περιβάλλον φιλικό. Δεν έχω πολλές επιλογές διασκέδασης. Αν προσπαθούσαμε όλοι μαζί θα μπορούσαν να εκπληρωθούν τα όνειρα όλων, να γεμίσει το χωριό ζωή, να υπάρχουν δουλειές για όλους μας για ένα καλύτερο αύριο.

Μανώλης Νικολόπουλος, 20 ετών, ξυλουργός/μηχανικός αυτοκινήτων.

Ναι έμεινα γιατί αγαπώ το χωριό. Έχω τη δουλειά μου εδώ. Μου κάνουν παρατηρήσεις, όταν κάνω σούζες με το μηχανάκι. Θέλω να γίνω ένας σπουδαίος μηχανικός αυτοκινήτων. Μπορεί γιατί δεν υπάρχει κανένα συνεργείο αυτοκινήτων εδώ.

Γιώργος Σκαφιδάς, 24 ετών, απόφοιτος της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης, Φάρμα Σκαφιδά.

Ναι δική επιλογή, γιατί η δουλειά μου είναι εδώ. Έχω την ελευθερία μου. Με ενοχλεί το κουτσομπολιό. Θέλω να παντρευτώ εδώ και να ζήσουν τα παιδιά μου στο χωριό που έζησα κι εγώ. Να πηγαίνει καλά η δουλειά και να μένουν οι νέοι στο χωριό, για να γινόμαστε όλο και περισσότεροι.

Επιτέλους ας τους ακούσουμε. Η ζωή και το μέλλον πρέπει να είναι στα χέρια τους.

ΕΛ-ΚΑ

Η “Αποθήκη” στα Περιβόλια

Η ώρα περασμένες δύο και η φαρδιά χωμάτινη κατηφόρα, μετά την εκκλησία της Παναγίας στα Περιβόλια, γεμίζει σκόνη και φωνές παιδιών. Το γυμνάσιο Καστανιάς έχει πριν λίγο σχολάσει και αρκετοί μαθητές από Περιβόλια, Πελλάνα και Παρδάλι «το κόβουν» με τα πόδια για τα σπίτια τους. Μετά την κατηφόρα της Παναγίας η πρώτη και μάλλον μοναδική στάση της πορείας είναι η «αποθήκη» ή αλλιώς τα «λεύκα».

Σήμα κατατεθέν του χωριού, ακόμα και σήμερα, το λιλιπούτειο πετρόχτιστο κτίσμα με το μεγαλοπρεπές δέντρο στο πλάι και το μικρό υπερυψωμένο αλώνι ακριβώς δίπλα. Η σκιά του δέντρου, πολύτιμη το καλοκαίρι, απλωνόταν σε ολόκληρο το αλώνι και προσφερόταν απλόχερα στους κατάκοπους οδοιπόρους μαθητές, που ξάπλωναν κάτω να ξαποστάσουν, στοιβάζοντας τις βαριές τους τσάντες δίπλα στον κορμό του. Φωνές και πειράγματα έδιναν και έπαιρναν κάνοντας κομμάτια την μεσημεριανή ησυχία των Τσιπουρέικων της μικρής γειτονιάς του χωριού. Λίγο αργότερα και αφού με τη ευεργετική στάση είχε γεμίσει ενέργεια το κορμί και τα πόδια, η ομάδα συνέχιζε το δρόμο της και στην αποθήκη απέμενε μόνο σκιά και ησυχία.

Θυμάμαι από παιδί ατέλειωτα παιχνίδια γύρω της και πάνω στη τσιμεντένια της σκεπή, για τους πιο τολμηρούς, ή δίπλα στο αλώνι με συντροφιά τη χαρακτηριστική μυρωδιά από τα λιπάσματα που ήταν γεμάτη, ήταν αποθήκη πραγματική τε-

λικά!, του τοπικού γεωργικού συνεταιρισμού. Στο κέντρο της ακριβώς περνούσε αυλάκι φαρδύ γεμάτο νερό, έμπαινε από τη μία και έβγαине από την άλλη, τα πιτσιρικά κάναμε χάρτινες βαρκούλες τις ρίχναμε στο νερό και περιμέναμε να βγουν στην άλλη άκρη με αγωνία!. Οι μεγαλύτεροι ανέβαζαν στη σκεπή ποδήλατα και άφηναν με το στόμα ανοιχτό και τα μάτια γουρλωμένα όλους τους μικρότερους, με τα κόλπα που έκαναν εκεί πάνω. Τις νύχτες του καλοκαιριού μαζεζόμασταν ένα σωρό παιδιά να παίζουμε κρυφτό ή να καταστρώσουμε σχέδια για νέα παιχνίδια, ξαπλωμένοι κάτω από το δέντρο μας με συντροφιά τα λιγοστά, νυσταγμένα φώτα του Γεωργιτσιού που διακρίναμε ψηλά στον Ταύγετο. Θυμάμαι πάλι καθισμένοι στην άκρη του αλωνιού με τα πόδια να κρέμονται στον όχθο περιμένοντας να περάσει κανένα αυτοκίνητο προς Πελλάνα να το χαζέψουμε κάνοντας σχόλια ανάλογα της εντύπωσης που μας προκαλούσε. Ύστερα πάλι, βάζοντας πέτρες στη μέση του δρόμου, άμυαλα παιδιά, να δούμε πως θα τις αποφύγει ο οδηγός του, σ αυτή τη περίπτωση μέναμε κρυμμένοι πίσω από την αποθήκη, για καλό και για κακό! Όταν το νερό ξεχειλίζει από το αυλάκι και πότιζε το χώμα γύρω-γύρω γινόταν ένας μικρός βάλτος και φύτεωναν χοντρά, λυγερά βούρλα, τα τραβούσαμε με δύναμη και τα ξεριζώναμε, τα πλέκαμε τρία μαζί και κάναμε αυτοσχέδια «μαστίγια» και άλλες «καλλιτεχνικές» κατασκευές, η παιδική φαντασία και ευρηματικότητα δεν έχει

Εν Περιβολίσις τη 26 Νοεμβρίου 1962.

Αντώνιος Κ. Τσίπουρας.

Ο σχολικός μας κήπος.

Το σχολείο μας έχει έναν ωραίο και πολύ όμορφο κήπο. Μέσα έχομε φυτέψει πολλά και διάφορα λουλούδια. Στο επάνω μέρος έχομε φυτέψει δεντράκια και τώρα είναι η εποχή τους και έχομε ανθίσει. Άλλα άσπρα κι άλλα κόκκινα, είναι χαρά θεού, όταν τα βλέπεις. Έχομε φυτέψει και μαργαρίτες, που είναι τόσο άσπρες σαν το χιόνι. Καμία γωνία δεν έχει μείνει χωρίς λουλούδια, όλος ο κήπος είναι φυτεμένος. Στην κάτω μεριά είναι τα κλήματα, που μας δίνουν τα τόσο ωραία και γλυκόχυμα σταφύλια. Γύρω-γύρω τον έχομε περιφράξει με σύρμα για να τον προσφυλάσουμε από τα ζώα. Τον κήπο τον έχομε χωρίσει σε βραγιές και κάθε παιδί έχει τον δικό του κήπο. Στον κήπο του κάθε παιδιού έχομε βάλει το όνομά του. Μηροστά είναι ανθόκηπος και πίσω λαχανόκηπος.

όρια!. Εκεί, στην αποθήκη μας, ήταν και η στάση του λεωφορείου, πρωί – μεσημέρι για Σπάρτη, ήταν το κέντρο της γειτονιάς μας τελικά.

Τα καλοκαίρια ιδιαίτερα, που η μέρα μεγαλώνει και χωρά όλη την παιδική ενέργεια και ζωντάνια, το αλώνι γινόταν και φιλόξενο γήπεδο ποδοσφαίρου, όταν οι προσπάθειες για να βρεθεί κάποιο χωράφι μεγαλύτερο απέβαιναν άκαρπες. Χωριζόμασταν στα δύο και παίζαμε «μπάλα» χωρίς να μας απασχολεί ιδιαίτερα το ότι κάθε τόσο τρέχαμε να τη βρούμε και να τη φέρουμε από τα πιο απίθανα σημεία που την έστελναν τα τεχνικά μας σουτ! Τότε κάποιος φίλος, ο Γιώργης, χάραξε με τσεκούρι στο κορμό του δέντρου δυο γράμματα: «ΥΒ» (για τους ποδοσφαιρόφιλους ήταν το όνομα του ινδάλματός μας που μεσουρανούσε τότε στα γήπεδα). Κάθε φορά που βρίσκομαι στα Περιβόλια, ανεβαίνω στο αλώνι και κοιτάζω. Διακρίνονται ακόμα τα πελεκημένα στον κορμό γράμματα, ο ομφάλιος λώρος με την παιδική αθωότητά μας!

Στο πέραςμα του χρόνου η αποθήκη ερήμωσε, άδειασε

από τα λιπάσματα, τα τσιμέντα ή ότι άλλο φιλοξενούσε κατά καιρούς, Κάποια στιγμή και το λουκέτο στην πόρτα της σκούριασε και έπεσε, η πόρτα έμενε ανοιχτή, μπαίναμε διστακτικά μέσα στην αρχή να εξερευνήσουμε το χώρο, πάντα ήταν τόσο μικρή ή εμείς μεγαλώσαμε; Με τον καιρό το ενδιαφέρον μας ξεθώριασε, καθώς δεν έκρυβε κανένα μυστήριο πλέον η αποθήκη μας. Μεγαλώσαμε, φύγαμε οι περισσότεροι από το χωριό, μα εκείνη σε πείσμα των καιρών στέκει όρθια ακόμα, με μεγάλες φθορές μα στέκει εκεί, σημάδι ζωντανό και αναγνωρίσιμο του χωριού. Ο κισσός που φύτεψε δίπλα της και την αγκαλιάζει με δύναμη, πιστός σύντροφος στα δύσκολα χρόνια, αποτρέποντας την κατάρρευση είναι μια ευκαιρία που έδωσε η φύση έως ότου δράσουν οι άνθρωποι!

Θα ήταν πολλαπλά σημαντικό και εξόχως καλαίσθητο να αναστηλωθεί και αναδειχθεί ξανά η αποθήκη καθώς και ο περιβάλλον χώρος. Ποιός δεν θα χαιρόταν με μια τέτοια εξέλιξη!

Ηλίας Νεοφώτιστος

Αγαπητή Πρόεδρε όπως πληροφορήθηκα η εταιρεία Μωρέας σχεδιάζει να μην προχωρήσει στην κατασκευή κόμβου στο Καστόρι μια και κρίνει ότι δεν είναι επικερδής για την ίδια. Αυτά που σου γραφό ειπώθηκαν σε σύσκεψη παραγόντων με τον διευθυντή του έργου. Νομίζω ότι πρέπει να κινητοποιηθούν οι πάντες στο χωριό και παντού όπου υπάρχουν και δραστηριοποιούνται Καστανιώτες να αποτρέψουμε τους σχεδιασμούς αυτούς.

Πρέπει οι σύλλογοι στο χωριό να προχωρήσουν σε κοινές πρωτοβουλίες για να έχουμε αποτέλεσμα.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

*Γ.Λαγανάς
gld@otenet*

Προκήρυξη προγράμματος βιολογικής καλλιέργειας

Από το τελευταίο δεκαήμερο του Νοεμβρίου έχουν δημοσιευθεί οι Προσκήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος των Δράσεων του Μέτρου 214 «Γεωργοπεριβαλλοντικές Ενισχύσεις» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007 – 2013. Από το πρώτο δεκαήμερο του Δεκεμβρίου έχουν δημοσιευθεί οι Προσκήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος που αφορούν τους παλιούς δικαιούχους, δηλαδή αυτούς που είχαν ενταχθεί στο πρόγραμμα Βιολογικής Γεωργίας κατά το 2006 και έχουν δικαίωμα παράτασης για δύο επιπλέον χρόνια συμμετοχής στο πρόγραμμα Βιολογικής Γεωργίας. Μετά το πέρας της ένταξης των παραπάνω δικαιούχων αναμένονται και οι Προσκήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και για νέους δικαιούχους δηλαδή για δικαιούχους που δεν έχουν ενταχθεί ποτέ στο Πρόγραμμα Βιολογικής Γεωργίας ή και ακόμα για δικαιούχους που οι πενταετείς υποχρεώσεις τους έχουν λήξει προ του 2011.

Δικαιούχοι των ενισχύσεων της Δράσης μπορούν να κριθούν οι κάτωθι κατηγορίες δικαιούχων:

Νέοι δικαιούχοι: α. Οι επαγ-

γελματίες αγρότες (κατά κύριο επάγγελμα αγρότες), τα φυσικά δηλαδή πρόσωπα τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) ως κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. β. Οι κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης, τα φυσικά και νομικά δηλαδή πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στο ΜΑΑΕ με την ιδιότητα αυτή, οι οποίοι επιπλέον πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις. βα. Στην περίπτωση των φυσικών προσώπων, να λαμβάνουν από την απασχόλησή τους σε αγροτική δραστηριότητα το 35% τουλάχιστον του συνολικού τους ετησίου εισοδήματος.

ββ. Στην περίπτωση των νομικών προσώπων, να λαμβάνουν από την απασχόλησή τους σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού τους ετήσιου εισοδήματος και τα οποία έχουν νομική προσωπικότητα, όπως η έν-

νοια αυτή ορίζεται στο εμπορικό δίκαιο.

Δικαιούχοι με δικαίωμα παράτασης:

Οι παραγωγοί που εντάχθηκαν στα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα την προηγούμενη Γ' Προγραμματική Περίοδο οι οποίοι: α) υπέγραψαν σύμβαση στο μέτρο μέχρι και την 31/12/2006, β) δεν έχει λήξει η περίοδος δέσμευσής τους και τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις μέχρι και την ημερομηνία δημοσιοποίησης των επικείμενων προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, & γ) είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ), δύνανται να επεκτείνουν την περίοδο δέσμευσης για δύο (2) το πολύ έτη και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2013. Η παράταση της σύμβασης των εν λόγω δικαιούχων θα γίνει σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της νέας ΚΥΑ. Στις δράσεις εντάσσονται αποκλειστικά νόμιμα κατεχόμενα αγροτεμάχια, βοσκότοποι και ζώα που έχουν δηλωθεί στην Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης (ΑΕΕ) έτους 2011 της εκμετάλλευσης του/της αιτούντος/αιτούσας.

Η διάρκεια των δεσμεύσεων είναι 5ετής για τους νέους δικαιούχους και 2ετής για τους δικαιούχους με δικαίωμα παράτασης.

Τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης για τους δικαιούχους ορίζονται από τον Κανονισμό 1698/2005 και διαφοροποιούνται ανάλογα με τη δράση, ως ακολούθως:

- ▶ 600 ευρώ/ Ha /έτος για τις αροτραίες καλλιέργειες
- ▶ 900 ευρώ /Ha/έτος για τις ειδικές πολυετείς καλλιέργειες
- ▶ 450 ευρώ / Ha /έτος για τους βοσκότοπους
- ▶ 200 ευρώ/ζώο.

Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να απευθύνονται σε γεωπόνους-μελετητές για περισσότερες πληροφορίες καθώς επίσης και στους πιστοποιητικούς οργανισμούς βιολογικών καλλιεργειών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή τους.

Προς ενημέρωση του αναγνωστικού κοινού, στο Καστόρι του Δήμου Σπάρτης έχει την έδρα του ο γεωπόνος Φάνης Λάζαρης, εκπρόσωπος του πιστοποιητικού οργανισμού βιολογικών καλλιεργειών ΒΙΟΕΛΛΑΣ.

**Φάνης Λάζαρης,
Γεωπόνος**

Νέα από την Αυστραλία

Νέα από την Αυστραλία
Η Γενική Συνέλευση των Βορείων Δήμων Σπάρτης «Ωραία Ελένη» Την Κυριακή 20 Νοεμβρίου 2011 έγινε η συνέλευση του συλλόγου μας. Πρόεδρος της συνέλευσης ήταν η Μαρία Γκλέκα, γραμματέας η Δήμητρα Λένδρου και ταμίας ο Κωνσταντίνος Λαγανάς. Παρουσιάστηκαν και εγκρίθηκαν ομόφωνα ο απολογισμός του ΔΣ και ο οικονομικός απολογισμός. Πραγματοποιήθηκε συζήτηση με γενικά θέματα. Το Διοικητικό Συμβούλιο ξαναηφίστηκε ομοφώνως να συνεχίσει το έργο του. Στη γενική συνέλευση συμμετείχαν 110 μέλη. Στο τέλος ο σύλλογός μας παραχώρησε γέυμα στα μέλη του. Η φωτογραφία είναι από τα μέλη που παραβρέθηκαν στην γενική συνέλευση.

Μια συνήθεια που άρχισε από με-

ρικούς βορειοδημότες έγινε θεσμός. Την Κυριακή 11 Δεκεμβρίου 2011 γιορτάστηκε η μνήμη του Αγίου Θεόκλητου με αρτοκλασία και περιφορά της Εικόνας του Αγίου στην εκκλησία του Αγίου Γεράσιμου στο Leichhardt, Sydney. Όπως και κάθε χρόνο παραβρέθηκαν πολλοί βορειοδημότες. Στο τέλος της θείας λειτουργίας ο σύλλογος δεξιώθηκε τους προσκεκλημένους στην αίθουσα της εκκλησίας.

Στη φωτογραφία ο Μιχάλης Βουρδούσης και ο Κωσταντίνος Λαγανάς και μέλη του συλλόγου.

Εύχομαι σε όλους τους Βορειοδημότες όπου και αν βρίσκονται Καλά Χριστούγεννα και Ευτυχημένος ο καινούργιος Χρόνος 2012.

Θερμές Ευχές

Μαρία Γκλέκα

Θα ήθελα μέσω του περιοδικού σας να εκθέσω τις εντυπώσεις μου από το πρόσφατο ταξίδι μας στην Ελλάδα και συγκεκριμένα από το χωριό, όπου γεννήθηκα και πέρασα τα παιδικά μου χρόνια, τη Νέα Λιβερά.

Επιθυμία της γυναίκας μου και δική μου ήταν να κάνουμε, ύστερα από 52 περίπου χρόνια, Πάσχα στο χωριό. Γι αυτό και ξεκινήσαμε από τη Μελβούρνη στις 14 Απριλίου. Στο χωριό φτάσαμε Μ. Τετάρτη. Την Μ. Πέμπτη παρακολουθήσαμε την ακολουθία των 12 Ευαγγελίων και τη Μ. Παρασκευή τα Εγκώμια και στη συνέχεια την περιφορά του Επιταφίου. Η συγκίνησή μας δεν περιγράφεται. Η κατανοητική ατμόσφαιρα, η υπέροχη ψαλμωδία, η απόλυτη προσήλωση του εκκλησιάσματος, μας άφησαν άφωνους. Ιδιαίτερα την Μ. Πέμπτη εκείνο το “ Σήμερα κρεμάται επί ξύλου “από τον ιερονάλτη κ. Παπαθεοφιλόπουλο, αντηχεί ακόμη στ’ αυτιά μας.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να συγχαρώ και να ευχαριστήσω τον ακούραστο ιερέα, πατέρα Δημήτριο, που τέλεσε, το απόγευμα βέβαια, τόσο την Μ. Πέμπτη, όσο και την Μ. Παρασκευή, τις Ακολουθίες στην Αγία Βαρβάρα για τους λίγους κατοίκους της Νέας Λιβεράς, Καστρίου και Σερβείκων. Του αξίζουμε συγχαρητήρια.

Την πρωτομαγιά παραβρέθηκαμε στην τοποθεσία “Ζορό». Ήταν για

μας μια ευχάριστη εμπειρία και έκπληξη.

Βοηθώντας και του θαυμάσιου καιρού, το πανηγύρι σημείωσε καταπληκτική επιτυχία. Από το φιλικό μας ζευγάρι τον Γιώργο και τη Γιώτα Κονιδιτσιώτη, τους οποίους ευχαριστώ δημόσια για την υπέροχη φιλοξενία τους, πληροφορήθηκα ότι όλα τα έξοδα -γουρουνοπούλα, ποτά και Ορχήστρα- ήταν προσφορά του Δημάρχου Σπάρτης. Αξίζουν και σ’ αυτόν συγχαρητήρια και σε όσους συνέβαλαν στην επιτυχία της διοργάνωσης.

Μια άλλη ευχάριστη έκπληξη μας περίμενε στη γιορτή του “Μαη-Θανάση.” Το εξωκλήσάκι αυτό το θυμόμαστε εγκαταλειμμένο και ερειπωμένο τα χρόνια εκείνα. Γι’ αυτό και μείναμε κατάπληκτοι από τη μεταμόρφωσή του και αυτό έχει γίνει και σε όλα τα άλλα εξωκλήσάκια της περιοχής. Έργο, όπως πληροφορηθήκαμε, του Θόδωρου Αλαφόγιαννη. Συγχαρητήρια και σ’ αυτόν και σε όσους του συμπαραστέκονται και τον βοηθούν στο έργο του αυτό.

Φύγαμε λοιπόν, κατενθουσιασμένοι ύστερα απ’ όλα αυτά και επιθυμία μας θα ήταν να αξιωθούμε να βρεθούμε πάλι εκεί, για να ζήσουμε τις ίδιες χαρούμενες στιγμές.

Με εκτίμηση

Ευθύμιος και Αντωνία Γυλοπίδη [Γεωργαντά]

Αγαπητές και αγαπητοί πατριώτες,

Πρώτα απ’ όλα σας ευχαριστώ για τη δημοσίευση της επιστολής μου στο προηγούμενο τεύχος του Πολυδεύκη. Ακόμα θέλω να συγχαρώ το νέο Δ.Σ, που εξελέγη, και ιδιαίτερα την πρόεδρο Ευγενία, και να ευχηθώ καλύτερες και περισσότερες επιτυχίες για το καλό του τόπου μας.

Όλοι εμείς που αγαπάμε τα χωριά μας και έχουμε μάθει και λίγα “κολυβογράμματα” είμαστε πάντα στη διάθεσή σας για κάθε βοήθεια στο Σύλλογο και την εφημερίδα μας.

Προτείνω να δημιουργηθεί στην εφημερίδα ενότητα ειδικά για το ελαιόλαδο, βασικό προϊόν του τόπου μας, όπου εκτός από τις ειδήσεις, γενικότερα για το προϊόν, να δίνει ο καθένας και τη δική του άποψη, γνώμη, είδηση, πρόβλημα, ιστορία από τα παλιά,

που να έχει σχέση με το λάδι. Η παρουσία της Προέδρου του Συλλόγου, με την επαγγελματική της ειδίκευση και εξαιρετική κατάρτιση, μπορεί να βοηθήσει καθοριστικά. Συγχαρητήρια, παρεμπιπτόντως, για την ιδέα σας να γίνει αναμόρφωση και αναστήλωση ή οτιδήποτε αφορά στην τουριστική και πολιτιστική αναβάθμιση του ΑΓΡΟΤΗ. Μαζί σας!!! Ακόμα μέσα από την εφημερίδα ή το site του Συλλόγου θα μπορούσε να γίνει μια πρόσκληση-γνωριμία με τους ελεύθερους επαγγελματίες που κατάνονται από τα χωριά μας και δραστηριοποιούνται στην Αθήνα κυρίως και δεν τους ξέρουμε, έτσι ώστε στις δύσκολες εποχές που ζούμε, όπου μπορούμε, να τους στηρίζουμε προτιμώντας τους. Με πατριωτικούς χαιρετισμούς, και πολλά συγχαρητήρια.

Γιάννης Μυρίδης

5η Γιορτή της Μπουκουβάλας

Το Σάββατο 26 Νοεμβρίου για πέμπτη συνεχή χρονιά έγινε στον Άγιο Μάμα η θεσμοθετημένη πλέον γιορτή της Μπουκουβάλας. Κάτι ο θαυμάσιος καιρός κάτι η οικονομική κρίση συνετέλεσαν στο να σημειωθεί ρεκόρ επισκεπτών από κάθε άλλη χρονιά.

Ο διοργανωτής Σύλλογος Φίλων του Ταυγέτου Η ΛΟΥΣΙΝΑ πρόσφερε απλόχερα παραδοσιακή φασολάδα, παστό και λουκάνικο, ελιές, ρέγκα και μπουκουβάλα, άφθονο κόκκινο κρασί αλλά και προϊόντα με βάση το ελαιόλαδο (βαλσαμόλαδο, σαπούνι, αλοιφή της φωτιάς) που έκαμαν γυναίκες μέλη και φίλοι του Συλλόγου.

Στη γιορτή παρέστησαν η Αντιπεριφερειάρχης κα Ντία Τζανετέα, ο Γραμματέας του Περιφερειακού Συμβουλίου κ. Γεωργ. Πουλοκέφαλος, η πλειονότητα των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου μας με επικεφαλής τον Δήμαρχο κ. Σταύρο Αργειτάκο, και οι

βουλευτές κ. Αθαν. Δαβάκης και Γρηγ. Αποστολάκος, καθώς επίσης εκπρόσωποι τοπικών φορέων και συλλόγων.

Επίσης παραβρέθηκαν και 32 μέλη του ορειβατικού συλλόγου Φ.Ο.Π. Πειραιά τα οποία εντυπωσιάστηκαν τόσο από τη γιορτή όσο και από το φυσικό κάλλος της περιοχής μας.

Στο χορό συμμετείχε και η Ομάδα Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού του χωριού μας, που καταχειροκροτήθηκε.

Εντυπωσιακές φωτογραφίες από τη μοναδική χλωρίδα της περιοχής μας παρουσιάστηκαν στην έκθεση του Βασιλή Λαγανά. Για πρώτη φορά, στην αρχή της γιορτής, έγινε παρουσίαση του θαυμαστού κόσμου των μανιταριών από τους Μπάμπη Μπασκουρέλλο, φαρμακοποιό και Φάνη Λάζαρη, γεωπόνο.

Πολλοί έπαινοι και μπράβο στους συντελεστές της γιορτής και ιδιαίτερος στις κυρίες Χριστίνα

Κορτζή, Κική Λιναρδάκη, Άννα Πάντου, στη Γεωργία Οικονομοπούλου-Τσέλλου, τον Βασιλή Λαγανά για την έκθεση φωτογραφίας. Στις κυρίες, Αικατερίνη Σκαφιδά, Ζωίτσα Νικητάκη, Δήμητρα Λάμπου, Νίτσα Αλειφέρη και Ματούλα Κουκάκη για την παραδοσιακή

κατασκευή σαπουνιού. Επίσης στους Βασιλή Μενίδη και το Γιώργο Κουρεμπή.

Τέλος θερμές ευχαριστίες στους χορηγούς μας: Φάρμα Σκαφιδά, την εταιρεία Τσικάκης-Γιαννόπουλος και τον κ. Ντίνο Αλεξάκο

Και του χρόνου.

Ντίνος Λαγανάς

Πολιούχος Άγιος

Η μνήμη του Πολιούχου του Καστορείου Αγίου Θεοκλήτου εορτάσθηκε και φέτος, στις 1 Δεκεμβρίου με την καθιερωμένη λαμπρότητα. Μετά την Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, στην οποία χοροστάτησε ο σεβασμιότατος Μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. Ευστάθιος, ακολούθησε περιφορά της εικόνας στην Πλατεία συνοδευόμενη για πρώτη φορά από τη

Φιλαρμονική Ορχήστρα της Σπάρτης. Στην συνέχεια με μέριμνα του Δήμου πραγματοποιήθηκε εκδήλωση στην αίθουσα του Πολιτιστικού Κέντρου «ΜΠΑΚΗ», που ήταν στολισμένη με ζωγραφίες των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου από τη ζωή και το έργο του Αγίου. Στην εκδήλωση η Αρχαιολόγος κ. Ευαγγελία Πάντου μίλησε για τον βίο του Αγίου και ακολούθησε μικρή δεξίωση. Την εορτή τίμησαν με την παρουσία

τους οι Βουλευτές Λακωνίας κ.κ. Θαν. Δαβάκης και Γρηγ. Αποστολάκος, η Αντιπεριφερειάρχης κ. Ντία Τζανετέα, ο Δήμαρχος κ. Στ. Αργειτάκος, ο Δκτής του ΚΕΕΜ κ. Αθ. Σαπουντζής, οι Διοικητές των Σ.Α. ο Γ.Γ. Δήμου. Σπάρτης κ. Δημήτρης Λάζαρης, ο Αντιδήμαρχος Στράτης Βέργαδος, ο Πρόεδρος Ν.Π. Πολιτισμού, Αθλητισμού και Περιβάλλοντος Δ. Σπάρτης κ. Μάριος Τζωρτζάκης, οι Δημ. Σύμβουλοι κ. Ευάγγελος Βαλιώτης, κ. Ευάγγελος Νικολακάκης, κ. Γεώργιος Φουντάς, ο Πρόεδρος κ. Γ. Οικονομάκης και τα μέλη του Τοπικού Καστορείου, άλλοι επίσημοι και πολύς κόσμος. Μετά το τέλος των εκδηλώσεων, ψάλθηκε τρισάγιο στο μνημείο των πεσόντων στρατιωτών στον Καραβά από τον Μητροπολίτη κ. Ευστάθιο παρουσία όλων των επισήμων. Οι στρατιώτες σκοτώθηκαν το 1972 ερχόμενοι ως άγημα στη μνήμη του Αγίου.

ΕΒ

Το Καστρί και οι δύο οικισμοί της Νέας Λιβεράς και των Σερβείκων γιόρτασαν στις 4 Δεκεμβρίου τη μνήμη της Αγίας Βαρβάρας. Χοροστάτησε ο παπα-Μπλάθρας με συλλειτουργό τον παπα-Δημήτρη. Τη μνήμη της εκκλησίας τίμησε πολύς κόσμος από το Καστόρειο και τη Βορδόνια. Η εκκλησία έλαμπε τόσο στο εσωτερικό όσο και στο προαύλιο. Φρόντισε για αυτό ο Θεοδωρής Αλαφόγιαννης. Μετά τη Θεία Λειτουργία προσφέρθηκε καφές, πολλά και ποικίλα γλυκίσματα και τσιπουράκι. Σημαντική η βοήθεια των κυριών: Κικής και Χριστίνας Κορτζή, Χάρης Μουτή-Ρέμπελου, Ρίτας Τιγκλιανίδου και άλλων αφανών. Συγχαρητήρια στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο και ιδιαίτερα στον κ. Γ. Κονιδιτσιώτη για την Αίθουσα Τελετών, που διαμόρφωσε.

ΕΒ

Από τους ναούς των Περιβολίων

Οι ναοί των Περιβολίων περιγράφουν εκφάνσεις του θρησκευτικού βιώματος απλών ανθρώπων της αγροτικής υπαίθρου σε μια προχωρημένη εποχή, τότε που τα παλιά θρησκευτικά κτίσματα ανακαινίζονται ριζικά και η διακόσμησή τους απομακρύνεται αισθητά από τη βυζαντινή εικαστική παράδοση. Υπογραφές ζωγράφων σε εικόνες που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή της Σπάρτης και αφιερωτικές επιγραφές μελών μιας μικρής κοινωνίας, συνιστούν πολύτιμες μαρτυρίες της νεώτερης τοπικής ιστορίας.

Ναός Αγίου Γεωργίου

Ευρύ, μονόχωρο κτίσμα με νεωτερικές επεμβάσεις. Στην ανατολική πλευρά εξέχουν τρεις ημικυκλικές αψίδες την επιφάνεια των οποίων διατρέχει στο ένα τρίτο περίπου του ύψους τους, λίθινη ζώνη. Μεγάλο τοξωτό παράθυρο δι-

ατρυπά την κεντρική αψίδα, ενώ τις πλάγιες από ένα μικρό, επίμηκες φωτιστικό άνοιγμα. Η θύρα εισόδου ανοίγεται στη νότια πλευρά.

Στο κτιστό τέμπλο οι εικόνες είναι νεότερες, του ζωγράφου Π. Λαζαρή και σύμφωνα με επιγραφές ανάγονται στα έτη 1959 και 1960. Το βημόθυρο της Ωραίας Πύλης φέρει γραπτή παράσταση του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (διαστ. 1,30x1,89x0,02 μ.). Κάτω δεξιά υπάρχει η επιγραφή:

Ἀφιέρωμα Ἡλία Πυρνοκοκὰ και χαμηλά η υπογραφή του καλλιτέχνη: Ἔργον Ἡλία Δ. Ἀλατσᾶ Ἀναβρυτῆ 1921. Στη μεταλλική επιφάνεια του καταπετάσματος της Ωραίας Πύλης έχει ζωγραφιστεί ο Χριστός, Ἄρτος τῆς Ζωῆς (διαστ. 1,01x0,865μ.).

Κάτω δεξιά υπάρχει η επιγραφή: Ἔργον/ Ἡλία Δ. Ἀλατσᾶ/ Ἀναβρυτῆ Σπάρτης/ 1924.

Στο προσκυνητάρι εικόνα του αγίου Γεωργίου (διαστ. 0,475x0,73μ.) αποτε-

λεί Ἔργον Δημητρίου Ἡλ. Ἀλατσᾶ, Ἀναβρυτῆ.

Δεξιά αναπτύσσεται αφιερωτική επιγραφή: Ἀφιέρωμα Βασιλικῆς/ χήρας Δημ. Μοσχοβίτη, καὶ/ τῶν τέκνων αὐτῆς Γεωργίου, Ἰωάννου, Νικολάου, Κωνσταντίνου, Αρισ/τείδου, Ἀστρινῆς, καὶ/ Πηνελόπης. / 1934.

Στους πλάγιους τοίχους του ναού έχουν αναρτηθεί νεότερες εικόνες, ζωγραφικό απείκασμα του θρησκευτικού συναισθήματος της εποχής τους. Μορφολογικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ξύλινα πλαίσιά τους, στα οποία, με τη χρήση γύψου, μορφώνονται ανάγλυφα διακοσμητικά θέματα που χρωματίζονται στη συνέχεια. Σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

1. Οι άγιοι Κων/νος και Ελένη (διαστ. 0,485x0,72μ.). Ἔργον Δημητρ. Ἡλ. Ἀλατσᾶ/ Ἀναβρυτῆ. / 1934.

Στο κάτω μέρος της εικόνας η επιγραφή: Ἀφιέρωμα Εὐθυμίου Κ. Θε-λιώτη τῆς συζύγου αὐτοῦ

Γιαννούλας τῶν τέκνων Παναγιώτου Λάμπρου Ἀγγελικῆς.

2. Ο Προφήτης Ηλίας (διαστ. 0,475x0,685μ.). Ἔργον Ἡλία Ἀλατσᾶ.

Στο κάτω μέρος της εικόνας η επιγραφή:

Ἡ Ἁγία αὐτῆ εἰκὼν ἐζωγραφήθη δι' ἐξόδων Ἡλία Πυρνοκοκὰ μετὰ τῆς συζύγου καὶ τέκνων.

3. Ο άγιος Νικόλαος (διαστ. 0,48x0,73μ.). Ἔργον Δημητρίου Ἀλατσᾶ/ Ἀναβρυτῆ 1934.

4. Οι άγιοι δώδεκα απόστολοι (διαστ. 0,47x0,685μ.). Ἔργον/ Δημητρ. Ἀλατσᾶ/ Ἀναβρυτῆ. Στο κάτω μέρος η επιγραφή: Ἀφιέρωμα Παναγιώτας Ἰωάνν- / Χελιώτη, καὶ Ἰωάννου. 1934.

Ναός Ταξιαρχών

Είναι μεγάλο μονόχωρο κτίσμα με ημικυκλική αψίδα Ιερού που εξέχει ανατολικά. Επεμβάσεις των τελευταίων ετών έχουν αλλοιώσει τα μορ-

φολογικά και κατασκευαστικά του χαρακτηριστικά. Στη νότια όψη με δυσκολία διακρίνεται κάτω από το επίχρισμα εγχάρκτη κτητορική επιγραφή: ΕΚ ΝΕΟΥ/ ΕΚΑΤΑΣΚΕΒΑΣΘΗ / ΕΙΣ ΤΑ 1893 ΥΠΟ ΗΛ. Ι. ΚΑ. / ΛΑΒΡΥΤΙΝΟΥ Ο ΚΤΙΣΤΗΣ / ΠΑΝΑΓ. Κ. ΓΑΡΟΥΦΑΛΗΣ.

Στο εσωτερικό του ναού υπάρχουν οι ακόλουθες εικόνες:

1. Ένθρονη Βρεφοκρατούσα Θεοτόκος (διαστ. 1χ0,65χ0,02μ.). Κάτω αριστερά έχει γραφεί: Έπιμελεία/ Ήλία Πυρνοκοκά/ Χρηστ. Βησβη/ Παν. Αγγελάκη/ Σπάρτη 1894.

2. Η Αγία Τριάδα (διαστ. 0,85χ0,59χ0,02μ.). Κάτω αριστερά διαβάζεται η επιγραφή: Αφιέρωμα Ίωάννου/ Κ. Κουτσουμπού/ Παναγιώτας Ιω. Κου./ τσουμπού. εις αιώνι- / αν μνήμην αυτών 1922.

3. Χριστός που ευλογεί με το δεξί χέρι και με το άλλο βαστά τη σφαίρα του κόσμου (διαστ. 1,27χ0,90μ.). Ζωγραφική σε μουσαμά.

Ναός Αγίου Ιωάννου Θεο-

λόγου

Πρόκειται για μονόχωρο κτίσμα μεταβυζαντινών χρόνων με τρεις ημικυκλικές αψίδες Ιερού και μεταγενέστερη προέκταση στα δυτικά. Η κάλυψη γίνεται με δόρυκτη κεραμοσκεπή στέγη. Στη νότια όψη ανοίγονται θύρα εισόδου και μεγάλο ορθογώνιο παράθυρο με πλαίσια από πελεκητούς μαρμαρόλιθους. Την κεντρική αψίδα διατρυπά δίλοβο άνοιγμα, ενώ τις πλάγιες από μια επιμήκης φωτιστική θυρίδα. Και τις τρεις αψίδες διατρέχει λίθινη ταινία. Ο ναός, εκτός από τους γωνιόλιθους στις ακμές των τοίχων και τα πλαίσια των ανοιγμάτων, είναι επιχρισμένος. Ανεπίχριστη παραμένει και η χρονολογία κτίσης του μνημείου που έχει χαραχθεί στα γωνιακά τρίγωνα κεραιών λατινικού σταυρού: ΤΗ 11 / Φεβρου / 18 / 78.

Στο κτιστό νεωτερικό τέμπλο του ναού υπάρχουν οι εικόνες:

1. Παναγία Βρεφοκρατούσα με την επωνυμία: Η ΚΥΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ (διαστ. 0,98χ0,70μ.). Έργον Ήλία

Δ. Άλατσα.

2. Χριστός Παντοκράτορας (διαστ. 1χ0,66μ.). Κάτω αριστερά διαβάζεται: Έπιμελεία/ Ήλία Πυρνοκοκά/ Χρηστ. Βησβη Παν. Αγγελάκη/ Σπάρτη 1894.

3. Ο άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος (διαστ. 0,98χ0,765μ.). Έργον Ήλία Δ. Άλατσα.

4. Ο άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος (διαστ. 1,02χ0,69μ.). Κάτω δεξιά διακρίνεται η υπογραφή του καλλιτέχνη: Γ. ΑΛΟΥΠΗΣ.

Στο Ιερό του ναού φυλάσσονται επίσης οι ακόλουθες εικόνες:

1. Βρεφοκρατούσα Θεοτόκος, στον τύπο της Οδηγήτριας (διαστ. 0,19χ0,235μ.). Λαϊκό έργο του τέλους του 19ου αιώνα.

2. Η Σταύρωση του Χριστού (διαστ. 0,34χ0,255μ.). Εικόνα λαϊκής τεχνοτροπίας. Η σύνθεση μέσα σε αψιδωτό διάχωρο. Το πλαίσιο γραπτό, κόκκινο. Κάτω χαμηλά δυσανάγνωστη επιγραφή και η χρονολογία 1866.

3. Ο άγιος Γεώργιος (διαστ. 0,595χ1,03μ.), πιθανώς των αρχών του 20ού αι., καθώς και τρεις δυτικότροπες εικόνες (ζωγραφική σε μουσαμά).

Ναός

Νεότερος ναός που διατηρεί ξυλόγλυπτο τέμπλο των όψιμων μεταβυζαντινών χρόνων με χρυσωμένες λεπτομέρειες προερχόμενο από άλλον, άγνωστο ναό.

Ναός Αγίων Θεοδώρων

Μικρός μονόχωρος ναός που έχει δεχθεί καθολική ανακαίνιση. Στο εσωτερικό του σώζεται παλαιός ξυλόγλυπτος σταυρός (μεγ. ύψ. 0,81 και πλ.0,13μ.), καθώς και προσκυνητάριο το οποίο έχει κατασκευαστεί στην εποχή μας από παλαιότερα ξυλόγλυπτα τεμάχια.

Ναός Αγίου Αθανασίου

Ανακαινισμένος. Στο εσωτερικό του φυλάσσονται οι εικόνες:

1. Ο άγιος Αθανάσιος, πατριάρχης Αλεξανδρείας (διαστ. 0,425χ0,59χ0,15μ.). Αριστερά υπάρχει η επιγραφή: Αφιέρωμα Γεωργ. Σ. Τσίπουρα/ Ίωανν. Γ. Κόντη, και των λ.π. / συνδρομητών. Εις αιώνιαν μνήμην / αυτών. Έργον Ήλ. Δ. Άλατσα. 1921/ Άναβρουτή.

2. Η Ανάληψη του Χριστού (διαστ. 0,605χ0,425χ0,02μ.). Κάτω δεξιά υπάρχει η επιγραφή: Έργον Ήλία Δ. Άλατσα. Άναβρουτή.

Φωτογραφίες 1. Ναός Αγ. Γεργίου, Χριστός Αρτο της Ζωής από το καταπέτασμα της Ωραίας Πύλης, Προφήτης Ηλίας

2. Ναός Αγ. Ιωάννη Θεολόγου, Χριστός Παντοκράτορας, Αγ. Ιωάννης Πρόδρομος (υπογραφή Αλούπης)

Ευαγγελία Πάντου, Αρχαιολόγος – Βυζαντινολόγος

Επίσκεψη στα σύγχρονα Περιβόλια

Ε. Βλαχογιάννη, Ε. Λαμπή

Μια ηλιόλουστη Κυριακή στις αρχές του χειμώνα, ξεκινήσαμε από το Καστόρι για το ραντεβού μας στο σπίτι των Παναγιώτη και Αφρούλας Βισβή στα Περιβόλια. Σε δύο λεπτά φτάσαμε και, αφού περάσαμε την Εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου και το κλειστό πλέον Δημοτικό Σχολείο, πιάσαμε την κατηφόρα για τα Λιμπιζανέικα. Η ξώμαντρα ανοιχτή, η Αφρούλα και ο κύριος Παναγιώτης μάς καλωσορίζουν με χαμόγελο. Ανεβήκαμε στο ζεστό και φιλόξενο σπίτι και σε λίγο η παρέα άρχισε να μεγαλώνει. Ο Πανάγος Γιώργαρης, ο Κώστας Σμυρνιός, ο Γιώργος Σουγλέρης και μετά ο Χαράλαμπος Μερκεούλιας με την κόρη του Κανέλλα. Πίνουμε το ζεστό καφέ και το τσίπουρο και απολαμβάνουμε το νόστιμο κουραμπιέ της οικοδέσποινας θαυμάζοντας τα ωραία κεντήματα και υφαντά της. Η παρέα ευχάριστη, η αγάπη για τον τόπο τους ξεχειλίζει και μιλάμε για τους συνοικισμούς των Περιβολίων. Τα Λιμπιζανέικα, τα Μοσχοβιτέικα, τα Τσιπουρέικα και τα Μεσιανά. Τα

μι, που κατέβαινε από το βουνό και περνούσε μέσα από το χωριό έκανε εύφορο και καλλιεργήσιμο το έδαφος. Έτσι Αλευρίτες, Γεωργιτσάνοι, Καστανιώτες και ντόπιοι έφτιαχναν εκεί τους κήπους και τα περιβόλια τους. Δεν ήταν τυχαίο, που εκεί είχαν διαλέξει να κατοικούν και οι Τούρκοι αγάδες.

Σήμερα το νερό που είναι λιγοστό έρχεται από την Αλετρείκη δέση και από τον Πισαγιάννη, όταν έχει νερό. Παρ' όλα αυτά ένα μέρος των Περιβολίων διαθέτει αρδευτικό σύστημα. Το χωριό φημιζόταν μέχρι τα τελευταία χρόνια για την παραγωγή τσίπουρου, από εκεί και το όνομα Ζαχαράκης έγινε Τσίπουρας και η περιοχή Τσιπουρέικα. Λειτουργούσαν γύρω στα 6 καζάνια, σήμερα δεν δίνουν άδεια σε κανέναν. Το χωριό, μετά τον πόλεμο, πήρε φθίνουσα πορεία όπως άλλωστε έγινε σε όλα τα χωριά μας. Σήμερα κατοικούν μόνιμα γύρω στα 60 άτομα με δύο παιδιά να πηγαίνουν στο Σχολείο στο Καστόρι. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την ελαιοκαλλιέρ-

Κουρεμπής διατηρούν τον ραδιοφωνικό σταθμό «ΡΑΔΙΟΤΑΥΓΕΤΟΣ. Πολλοί είναι οι δωρητές όπως ο Ζιάβρας Παναγιώτης του Ιωάννη, έδωσε το οικόπεδο για το Σχολείο, που κατασκευάστηκε με δωρεές και άλλων Περιβολιωτών. Για την κατασκευή της εκκλησίας της Κοιμήσεως της Θεοτόκου πρωτοστάτησαν από την Αμερική ο Στασινός Δημήτριος μαζί με τον Αριστείδη Μοσχοβίτη

Κέντρο με αίθουσα πολλαπλών χρήσεων. Δραστηριοποιείται με επιτυχία Πολιτιστικός Σύλλογος με αξιοζήλευτη συμμετοχή νέων παιδιών, που κυρίως διαμένουν εκτός των Περιβολίων. Πρόεδρος του Συλλόγου ο 25 ετών Γιώργος Κουρεμπής, που είναι και ο νεότερος Πρόεδρος Τοπικού Συμβουλίου στην Ελλάδα, δραστήριος και μαχητικός.

Άνθρωποι εξωστρεφείς, χαρούμενοι και φιλόξενοι. Γιορτάζουν τα ξωκλήσια τους και οι πλησιέστεροι των εκκλησιών αναλαμβάνουν κάθε φορά το μαγείρεμα για το κέρασμα μετά την εκκλησία. Οργανώνουν τον Δεκαπενταύγουστο ένα μεγάλο πανηγύρι με πολύ χορό και τραγούδι. Ο κ. Παναγιώτης και ο κ. Χαράλαμπος θυμήθηκαν και τραγουδήσαμε μαζί παλιά δημοτικά τραγούδια αλλά και πολύ ωραία ρεμπέτικα, αισθητή έγινε η απουσία του καλλιφώνου Αντώνη Τσίπουρα. Το κέφι κορυφώθηκε με καλό κρασί μεζέ από τσίχλα παστό και σπιτικό ωραίο τυρί. Είχε περάσει η ώρα και έπρεπε να φύγουμε, χαιρετήσαμε την ωραία παρέα με την υπόσχεση να ξανασυναντηθούμε. Φεύγοντας περάσαμε και πήραμε εξαιρετικό ελάτινο μέλι από τον Κώστα Σμυρνιό. Σημειώνουμε εδώ ότι ο Κώστας Σμυρνιός είναι καλλιφώνος ιεροψάλτης στο Καστόρι.

Αργότερα συναντήσαμε και μας μίλησε ο Γιώργος Κουρεμπής ο νεώτερος Πρόεδρος Τοπικού Συμβουλίου στην Ελλάδα, που έλειπε από την συνάντηση λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων.

Τρία Αυλάκια και τα Μπολανέικα ανήκουν στο Καστόρι. Σε παλαιότερα χρόνια υπήρχαν πολλά νερά λένε οι μεγαλύτεροι σε ηλικία. Το νερό του Πισαγιάννη και ένα ποτά-

για, ο Κώστας Σμυρνιός με τον γιό του Παναγιώτη με την παραγωγή πιστοποιημένου βιολογικού μελιού και λαδιού, ο Ηλίας Σμυρνιός με τη μαναβική και οι Άρης και Γιώργος

και τους αδελφούς Βλαχογιάννη Κώστα και Σπύρο. Ο Δημήτρης Μοσχοβίτης του Αριστείδη προσφέρεται να χρηματοδοτήσει τη διαμόρφωση του Δημοτικού Σχολείου σε Πολιτιστικό

Αφιέρωμα στα χωριά μας

Περιβόλια: Ιστορικό παρελθόν αβέβαιο μέλλον

ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Τα Περιβόλια είναι ένα μικρό χωριό, απλωμένο «νωχελικά» στους πρόποδες του Ταΰγετου. Το χωριό διαθέτει μακρόχρονη ιστορία –πριν το 1821- και διαδραμάτισε σημαντικό οικονομικό ρόλο στην περιοχή για μεγάλο χρονικό διάστημα. Όμως τα Περιβόλια διαθέτουν και μια εντυπωσιακή οπτική πρόκληση για τις αισθήσεις του αμύητου επισκέπτη-ταξιδευτή! Χρώματα και μυρωδιές όλες τις εποχές του χρόνου κάτω από τις σκιές του επιβλητικού Ταΰγετου δημιουργούν εικόνες ευφορίας και συναισθήματα αναζωογόνησης δίπλα στην αγνή και ανόθευτη φύση.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

Κατά την περίοδο της Βενετοκρατίας (1689-1715), πραγματοποιούνται οι πρώτες απογραφές στον Ελλαδικό χώρο. Σύμφωνα με την πιο σημαντική από αυτές, του Francesco Grimani, το 1700 τα Περιβόλια εμφανίζουν πληθυσμό 72 κατοίκων από 26 οικογένειες που κατοικούν

εκεί. Το 1836 καταγράφονται επίσημα για πρώτη φορά οι κατοικημένοι οικισμοί κατά την ίδρυση του νέου Ελληνικού κράτος (ΦΕΚ 80/28-12-1836, παράρτημα). Το χωριό ανήκει στον οικισμό Πελλάνας μαζί με Γεωργίτσι, Αλευρού, Δημητσανέικα, Παρδάλι. Να σημειώσουμε εδώ ότι η γειτονιά «Μπολανέικα» του χωριού ανήκει στο Δήμο Καστορείου.

καθιερώνεται ο Νομός Λακωνίας με πρωτεύουσα τη Σπάρτη. Διοικητικά δεν αλλάζει κάτι για τα Περιβόλια, που εξακολουθούν να αποτελούν τμήμα του Δήμου Πελλάνας.

Το 1997 το χωριό ανήκει στο νεοσύστατο δήμο Πελλάνας. Έδρα του Δήμου ορίζεται το Καστόρειο. Τέλος, με τον νόμο 3852/2010 τα Περιβόλια, όπως και ο πρώην Δήμος Πελλάνας ανήκουν στο Δήμο Σπαρτιατών.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Προεπαναστατικά το χωριό ήταν τμήμα του επονομαζόμενου «καζά (διοικητική διαίρεση της οθωμανικής αυτοκρατορίας, παρόμοια σε έκταση με το σημερινό νομό) του Μυστρά».

Ο Γουίλιαμ Μάρτιν Ληκ (“Ταξίδια στον Μοριά: με χάρτη και σχέδια”, Λονδίνο 1830) αναφέρει χαρακτηριστικά ότι τα Περιβόλια ήταν το μοναδικό χωριό της περιφέρειας που κατοικούσαν 60 οικογένειες Τούρκων, μόλις 6 οικογένειες Ελλήνων ενώ διέθετε το μοναδικό τζαμί σε όλη την περιοχή. Μας παρουσι-

Το 1845 Περιβολίων και Αλευρούς-, δυτικά έως την περιοχή Απανάκαμπο και ανατολικά μέχρι την περιοχή Χιώτη. Ξε-

χωριστή περιοχή δίπλα στις κατοικίες αποτελούσαν τα καφενεία, εξ ου και η ονομασία «καφέδες».

Ακόμη και σήμερα η περιοχή μαρτυρά με έντονα σημάδια το παρελθόν. Παντού πέτρες από υπολείμματα σπιτιών και τειχών. Σημαντικό κατάλοιπο της εποχής αποτελούν τα ερείπια του –μοναδικού- τζαμιού καθώς και σημάδια του ιδιαίτερα μεγάλου οχυρωματικού τείχους. Το πηγάδι δίπλα ακριβώς από τον περιβολο, σκεπασμένο με πέτρες τώρα, είχε νερό έως τα τελευταία χρόνια, όπως θυμούνται οι ντόπιοι κτηματίες.

Τα περισσότερα σπίτια κατά την ανοικοδόμηση του χωριού χτίστηκαν με πέτρες που μεταφέρθηκαν από την περιοχή

Ο «καζάς του Μυστρά» κατά την προεπαναστατική περίοδο ενημερούσε με κύρια εξαγωγίμα προϊόντα το μεταξύ και το εξαιρετικό ελαιόλαδο. Τα Περιβόλια, όπως θα πούμε και στην συνέχεια, ήταν, και σε κάποιο βαθμό είναι ακόμα, γεμάτα μουριές, βασικό συστατικό της καλλιέργειας μεταξοσκωλήκων.

Ο Φρανσουά Πουκεβίλλ, (“Ταξίδι στην Ελλάδα”, τόμος 5, εκδ. Didot Paris 1827) αναφέρει χαρακτηριστικά: «... τα Περιβόλια, ένα χωριό με κήπους, τακτικός σταθμός για τους ταξιδιώτες που ακολουθούν αυτή την διαδρομή. Τα περίχωρα των Περιβολίων ποτίζονται από ένα ποτάμι που ρέει από το Ξεροβούνι.» Το ποτάμι που δεν υπάρχει πλέον εικάζεται ότι έρρεε διαμέσου της περιοχής που κατοικούσαν οι Τούρκοι των Περιβολίων. Η ύπαρξή του αφενός θα είχε ευεργετικές συνέπειες για

όλες τις καλλιέργειες, που αφθονούσαν και αφετέρου θα προσέδιδε μια εντυπωσιακού κάλους εικόνα στην περιοχή.

Το όνομά του βέβαια ενδέχεται να συνδέεται όχι μόνο με τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις και τα μπιστόνια που υπήρχαν σε αφθονία, αλλά όπως αναφέρεται στο έργο “Ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας: με αντικείμενο την γεωγραφία, τις αρχαιότητες και την παρούσα κατάσταση αυτής της χώρας”, εκδ. Nathan Hale, Βοστώνη 1833 :«Στο λόφο, περίπου ένα μίλι στα δεξιά, είναι το μεγάλο χωριό Περιβόλια, ένα όνομα που υποδηλώνει τοίχο ή περίβολο, αλλά σε αυτή την περίπτωση χρησιμοποιείται τώρα περισσότερο με την έννοια κήπος. Ενδεχομένως, αρχικά αυτό ενδέχεται να έχει κάποια σχέση με τα γειτονικά ερείπια του Χαρακόματος.» Σήμερα μεγάλοι σωροί με πέτρες, κάποιες τεράστιες, είναι διάσπαρτοι παντού, σε ορισμένα σημεία μάλιστα σχηματίζουν εμφανώς ιδιαίτερα φαρδύ τείχος.

Στα χτήματα του χωριού εκτός από τα κλασσικά για την περιοχή ελαιόδεντρα, υπήρχαν άμπολλες μουριές. Η παρουσία των μουριών τονίζει το γεγονός ότι προσφιλής ασχολία των κατοίκων ήταν η εκτροφή μεταξοσκωλήκων για την παραγωγή μεταξιού. Αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι κάτοικοι ήταν εύποροι και κατοικούσαν σε καλαισθητά και άνετα αρχοντικά, υπολείμματα των οποίων δεν σώζονται σήμερα δυστυχώς. Αιτία

υπήρξε η επιδρομή του Ιμπραήμ το 1826 στο χωριό, που το κατέστρεψε ολοσχερώς σχεδόν. «Από Μυστρά, κατ' αρχάς, ο Ιμβραήμ εβάδισε προς την Λογκάστραν την οποίαν έκαυσε και έφθασεν εις Καστανιά και Περιβόλια, όπου και συνήντησε την πρώτην αντίστασιν από τους εις το στρατόπεδον του Γεωργιτισίου Λακεδαμονίους υπό τον Νικηταράν. Εις ακροβολισμούς εκεί ο Ιμβραήμ (κατά Φραντζήν και Σπηλιδάην) έχασεν 28 άνδρας και χωρίς να επιμείνη εις την επίθεσιν, αφού έκαυσε

Καστανιάν και Περιβόλια και ελεηλάτησε και κατέκοψε τα δένδρα της Ανω κοιλάδος του Ευρώτα επέστρεψεν εις τον Μυστράν.....» Διονύσιος Ι. Σιγαλός-Ιστορία η Σπάρτη και Λακεδαίμων, Αθήνα 1963

Το χωριό ανασυγκροτήθηκε λίγα χρόνια αργότερα. Σήμερα καταλαμβάνει έκταση περίπου δύο χιλιάδων στρεμμάτων από τα οποία τα οκτακόσια περίπου αρδεύονται και είναι κατάλληλα για καλλιέργειες. Τα Τρία Αυλάκια, το Πάνω και το Κάτω χωριό είναι μια γενική διαίρεση των Περιβολίων. Η αφθονία και η καλή ποιότητα των νερών καθώς και το επίπεδο του εδάφους είναι ο κύριος λόγος του πλούτου των καλλιεργείων. Εξαιρετικής ποιότητας ελιές κυρίως «αθηνολιές» έχουν καταλάβει την μεγαλύτερη έκταση του χωριού.

Παναγιώτης Α. Παπακωνσταντίνου Γ. Χαλαύτης Ι. Αντιπρόεδρος Π. Βασχοβίτη Αρ. Αγγελοπούλη Μ. 15 Αυγ. 1983

Στο κέντρο του χωριού δεσπόζει ο ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου όπου την 15^η Αυγούστου γίνεται το κέντρο εορταστικών εκδηλώσεων με λαμπρή λειτουργία το πρωί

αισθητά αλλά γίνονται προσπάθειες να διατηρηθούν οι ομορφιές και τα έθιμα από τους εναπομείναντες μόνιμους και μη κατοίκους. Στα Περιβόλια υπάρχουν νέοι άνθρωποι δραστήριοι με γνώσεις και ενδιαφέρον για τον τόπο. Η παρουσία τους δημιουργεί ελπίδες για καλύτερες μέρες. Σήμερα στα Περιβόλια κατοικούν 70 (κατ' άλλους 100) κάτοικοι ενώ οι δημότες του είναι σχεδόν διπλάσιοι.

Όσοι ταξιδεύουν στην περιοχή μας και αποφασίσουν να γνωρίσουν καλύτερα το μικρό χωριό μας θα αποζημιωθούν με τη φυσική ομορφιά του. Θα δουν σπίτια με άνετες αυλές και πρόσφορους ποτιστικούς κήπους. Πολλά έχουν δεχθεί τις φροντίδες των ιδιοκτητών (παλιών και νέων) και οι καινούργιες σκεπές τους από κόκκινο κεραμίδι αντανακλούν απαλά το φως όλη μέρα. Γραφικοί βατοί δρόμοι και σοκάκια σε οδηγούν γρήγορα στις γειτονιές του Πάνω και του Κάτω χωριού ανάμεσα σε πλούσια βλάστηση, ενώ που και που συναντάς και τα αυλάκια που κάποτε ξεχειλιζαν νερό. Τώρα στεγνά τα περισσότερα, μα ποιος ξέρει, μπορεί και πάλι το «βουητό» του νερού που συντρόφευε τα παιδικά μας χρόνια στα Περιβόλια (μαζί με το κράξιμο των βατράχων από τους υγρούς κρυψώνες τους)

Συνέντευξη Γιώργου Κουρεμπή

Καταρχήν να σας ευχαριστήσω για το αφιέρωμα του « ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ» στο χωριό μας και σας συγχαίρω για την όλη προσπάθειά σας. Μικρό είναι το χωριό μας αλλά τόπος ιδανικός για περίπατο στους μικρούς του δρόμους και στις σκορπισμένες συνοικίες του. Οι κάτοικοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι και λίγοι μελισσοκόμοι. Έχουμε μείνει λίγοι και ελάχιστοι είναι οι νέοι. Οι περισσότεροι είναι συνταξιούχοι του Ο. Γ. Α. Ύστερα από προσπάθειες πετύχαμε να έρχεται

κάθε Τρίτη στο χωριό αγροτικός γιατρός από το Κέντρο Υγείας Καστορείου. Με τη βοήθεια όλων προσπαθώ, σαν πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου και του Πολιτιστικού Συλλόγου, να κάνουμε τη ζωή μας εδώ καλύτερη. Μεγάλοι συμπαραστάτες σ' αυτήν την προσπάθεια οι: Κώστας Μοσχοβίτης, Γιώργος Σουγλέρης, Μάριος Τζωρτζάκης Κώστας Παυλής, Αντώνης Ρασσιάς, Πανάγος Γεώργαρης, Δημήτριος Μοσχοβίτης και Κώστας Σμυρνιός. Επίσης για κάθε τι που έχω ως τώρα ζητήσει, ανταποκρίθηκαν αφιλοκεδώς οι: Κώστας Γαρουφαλής, Βασίλης Λαγανάς, Ηλίας Καλαβρυτινός, Κων/νος Τσίπουρας και Μιχάλης Μπασκουρέλος. Στους στόχους μας είναι να συνδεθούμε με το internet και να δημιουργήσουμε ιστοσελίδα του χωριού μας για ένα ανάμφωμα των απανταχού Περιβολιωτών

και μεγάλο πανηγύρι το βράδυ –που αναβίωσε ο, δυναμικά ανακάμψας πρόσφατα, Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού- στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου. Το μονοθέσιο Δημοτικό Σχολείο, ένα όμορφο πέτρινο κτίσμα, δεν είναι ιδιαίτερα παλιό, χτίστηκε πριν από 40 χρόνια περίπου. Πριν το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο έσφυζε από ζωή καθώς φοιτούσαν σε αυτό περί τους 70 μαθητές. Αξίζει να σημειώσουμε εδώ ότι στο πίσω μέρος του κτιρίου λειτουργούσαν δημόσια λουτρά.

Τα τελευταία χρόνια ο πληθυσμός του χωριού μπορεί να έχει μειωθεί

να συμπληρώσει ένα πραγματικά άρτιο φυσικό περιβάλλον.

Ηλίας Νεοφώτιστος
Φωτογραφίες: Πανάγος Γεώργαρης, Ηλίας Νεοφώτιστος

Φωτογραφίες από ιστορικά στιγμιότυπα των Περιβολίων

**Το αφιέρωμα
του ΠΟΛΥΔΕΥΚΗ
συνεχίζεται
στο επόμενο φύλλο
με την παρουσίαση
των Σερβείκων**

Εκπαιδευτικά Νέα

Ο γιος του «Καστανιώτη» μας Γιώργου Λαγανά Χρήστος έλαβε τον μεταπτυχιακό του τίτλο στην Πολιτική Δικονομία με άριστα. Του ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Κατά τις φετινές Πανελλήνιες Εξετάσεις πέρασαν με πολύ καλή σειρά οι:

- 1 Η Αικατερίνη Λιναρδάκη του Σπύρου στο Οικονομικό του ΑΕΙ Πειραιά.
- 2 Η Ίρις Κουκουβίνη του Κων/νου και της Κατερίνας Παναγιώταρου στη Σχολή Ηλεκτρολόγων – Μηχανικών Υ/Η του ΕΜΠ.

Οι μαθητές του Λυκείου Καστορείου, που βραβεύτηκαν φέτος με το ποσό των 600 € από το Ίδρυμα Γεωργίου Μερκεούλια, για την αρίστευσή τους κατά την εισαγωγή τους σε Πανεπιστήμια της χώρας μας, είναι η Παπαθανασοπούλου Χριστίνα του Κων/νου και ο Βέργαδος Σωτήριος του Παναγιώτη.

Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας ή Ταχύρυθμο Γυμνάσιο για ενήλικες από 18 ετών και πάνω, διάρκειας 18 μηνών (2 εννιάμηνα), λειτουργεί από το 2005 στη Σπάρτη στα πλαίσια της διαβίου μάθησης του Υπουργείου Παιδείας. Είναι σχολείο, που δίνει τη δυνατότητα σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας να αποκτήσουν το απολυτήριο Γυμνασίου αλλά και να εκπληρώσουν το όνειρο της μάθησης, που για κάποιους λόγους στη νεαρή τους ηλικία δεν το ικανοποίησαν. Στον κύκλο των μαθημάτων περιλαμβάνονται μαθήματα πληροφορικής, ξένων γλωσσών για τα οποία δίδεται και πιστοποίηση σπουδών (πχ ECDL). Μια δεύτερη, πραγματικά, ευκαιρία ζωής για κάποιους τολμηρούς, που θέλουν και μπορούν. Απαραίτητο για την εγγραφή το απολυτήριο Δημοτικού ή πιστοποιητικό φοίτησης σε Γυμνάσιο. Πληροφορίες για τους ενδιαφερομένους, ακόμη και για αυτούς που δεν διαθέτουν απολυτήριο Δημοτικού, δίδονται στο Σχολείο (1^ο Λύκειο

ο Σπάρτης) από ώρα 17 έως και 21, που πραγματοποιούνται τα μαθήματα και στα τηλ 2731028825 και 6976514740 τις ίδιες ώρες, Δντής Σχολείου ο κ. Ιωάννης Φραγκής.
Ε. Βλαχογιάννη

28^η Οκτωβρίου

Με ιδιαίτερη συναισθηματική φόρτιση εορτάσθηκε φέτος η εθνική εορτή της 28^{ης} Οκτωβρίου λόγω της δεινής οικονομικής κατάστασης της πατρίδας μας. Μετά τη Θεία Λειτουργία ο Διευθυντής του Γυμνασίου Καθηγητής Σωματικής Αγωγής κ. Μιχάλης Καλομοίρης εκφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας και ακολούθησε η καθιερωμένη βράβευση των μαθητών του Λυκείου Καστορείου από το Ίδρυμα Γεωργίου Μερκεούλια. Την απονομή βραβείων έκανε ο Δικηγόρος κ. Ντίνος Αλεξάκος εκφωνώντας λίγα λόγια για τη ζωή και το έργο του Γεωργίου Μερκεούλια. Στη συνέχεια τελέσθηκε επιμνημόσυνη δέηση στο Ηρώο με κατάθεση στεφάνων και απαγγελίες ποιημάτων από μαθητές όλων των βαθμίδων. Ακολούθησε η παρέλαση των μαθητών και η εκδήλωση έκλεισε με παραδοσιακούς χορούς που χόρευαν τα παιδιά της Χορευτικής ομάδας Καστορείου στην Πλατεία. Στην εκδήλωση παρέστησαν οι Τοπικές αρχές και πλήθος κόσμου από όλα τα χωριά μας.

Η νεολαία μας στην επιβλητι-

κή και άψογη καθόλα παρέλαση έχοντας υπόψη της τις θυσίες της γενιάς του 1940 για ελευθερία και ιδανικά, δείχνει να προετοιμάζεται με δύναμη, που μόνο η νιότη διαθέτει, να δώσει τις δικές της μάχες για να κερδίσει καλύτερες μέρες από αυτές, που η δική μας γενιά της επιφύλαξε.

Ε. Βλαχογιάννη

Στο Γεωργίτσι

Το Γεωργίτσι γιόρτασε με επιτυχία και φέτος τη γιορτή του τσίπουρου στις 29/10/2011 με καλό μεζέ, μουσική και πολύ κέφι στο Καρβουνόρεμα. Τον χορό άνοιξαν τα παιδιά της Χορευτικής Ομάδας Καστορείου, που κλήθηκαν και χόρευαν παραδοσιακούς χο-

ρούς. Την γιορτή διοργάνωσαν το Τοπικό Συμβούλιο σε συνεργασία με τον Εξωραϊστικό Σύλλογο και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γεωργιτσίου. Την ίδια ημέρα το ξενοδοχείο «Μπαλκόνι του Ταυγέτου» πραγμα-

τοποίησε εγκαίνια, στα οποία παραβρέθηκε πολύς κόσμος.

Στο Γεωργίτσι επίσης, πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των πεσόντων Αεροπόρων της Πολεμικής Αεροπορίας στις 06/11/2011. Η Θεία Λειτουργία τελέσθηκε από τον σεβασμιότατο Μητροπολίτη Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. Ευστάθιο και παρέστησαν ο Διοικητής και άγημα από την 124 ΠΒΕ της Πολεμικής Αεροπορίας, οι Πολιτειακές, Αυτοδιοικητικές και Στρατιωτικές Αρχές του Τόπου μας οι Δκτές των Σωμάτων Ασφαλείας εκπρόσωποι φορέων και πολύς κόσμος. Ακολούθησε παρά-

θεση γεύματος στο Μπαλκόνι του Ταυγέτου. Η εκδήλωση έγινε υπό την αιγίδα του Δήμου Σπάρτης και η οργάνωση της τελετής από οργανωτική επιτροπή.

Ε. Βλαχογιάννη.

Μια βόλτα στην Τοσκάνη

Είχα την τύχη, πριν λίγους μήνες, να πραγματοποιήσω ένα ταξίδι στην Ιταλία, που ξετυλίχτηκε σε μια σύντομη επίσκεψη στην αιώνια πόλη- τη Ρώμη- και στην πανέμορφη περιοχή της Τοσκάνης. Αν αναφερθώ σε όσα υπέροχα μπορεί να ιδεί ο επισκέπτης μάλλον θα αδικήσω και τις πόλεις και τα πολλά εκθέματα μεγάλων δημιουργών. Γι αυτό, σε αυτή τη στήλη θα περιορισθώ στη γενική εικόνα, που μπόρεσα να αντιληφθώ και να αποκομίσω. Αμέσως διαπιστώνει κανείς είτε στη Ρώμη είτε στις πανέμορφες Μεσαιωνικές πόλεις, στη Φλωρεντία, στο Σαν Τζιμινιάνο στην Περούτζια και στη Σιένα,

ότι στη μακραίωνη ιστορική τους διαδρομή υπάρχει μια συνέχεια και η κάθε χρονική περίοδος κρατά αναλλοίωτα τα χαρακτηριστικά της και παραδίδεται στην επόμενη με αρμονία και με τέτοιο τρόπο, που η εξέλιξη να σέβεται την παράδοση. Παραβλέπω την καθολογούμενη ομορφιά των πόλεων και των χωριών της Τοσκάνης και στέκομαι εντυπωσιασμένη από την ομορφιά της υπαίθρου. Φαίνεται οι Τοσκανοί έχουν πάρει κάτι από τον Μιχαήλ Άγγελο και τον Λεονάρδο Ντα Βίντσι και όταν καλλιεργούν ζωγραφίζουν και καλλιτεχνούν. Σε πλήρη τάξη καλοοργανωμένοι λόφοι με συστάδες κυπαρισσιών, όχι

τυχαία βαλμένες, εναλλάσσονται με βραχώδη μέρη που στην κορφή τους κουρνιάζουν υπέροχα παραδοσιακά χωριά με πανύψηλους μεσαιωνικούς πύργους. Απέραντες καλλιεργημένες εκτάσεις αρχίζουν από τις ακτές της θάλασσας και αφού σφιχταγκαλιάσουν πόλεις και χωριά περιδιαβαίνοντας λόφους και λοφίσκους φθάνουν μέχρι τις δασωμένες εκτάσεις των ψηλών βουνών. Τίποτα χέρσο ούτε πιθαμή γης αναξιοποίητη. Αμπελώνες και καλλιέργειες δημητριακών, ροδιών, ελαιόδέντρων και άλλων οπωροφόρων. Αναβαθμίδες προσθέτουν όγκο και σχήματα σε ένα τοπίο αστείρευτης

έμπνευσης, όπου γεωμετρία και προοπτική χρησιμοποιήθηκαν σαν αλφάδι στις συνθέσεις τους. Οι υδροσυλλέκτες στις φρεσκοοργανωμένες λοφώδεις ή πεδινές εκτάσεις, σχηματισμένοι πότε στις φυσικές κλίσεις του εδάφους και πότε εκεί, που η πείρα με την ανάγκη ορίζουν, δίνουν την εικόνα καλά μελετημένου αρχιτεκτονικού σχεδίου. Για τον Αγροτουρισμό βάλθηκαν να αναστήσουν και το τελευταίο λιθάρι. Χρησιμοποιώντας την τεχνογνωσία αιώνων σε συνδυασμό με τη νέα τεχνολογική υποστήριξη και γνώση, καλλιεργήσαν αμπέλια φτιάχνοντας απίθανα κρασιά, ανέπτυξαν οργανωμένες κτηνοτροφικές μονάδες, διακρίθηκαν σαν αγρότες μικρών ή μεγάλων επιχειρήσεων αγροτουρισμού, άνοιξαν πόρτες σε εγκαταλελειμμένα μοναστήρια και αβεία, εργοστάσια και αγροκίες και έφτιαξαν μοναδικούς ξενώνες και χώρους εστίασης με σεβασμό και αγάπη στην παράδοση. Όλα αυτά έφεραν ανάπτυξη και έτσι η περιοχή αποτελεί σημαντικό πυλώνα στην οικονομία της Ιταλίας. Δεν είναι τυχαίο, που πριν λίγο καιρό το Επιμελητήριο Αρκαδίας σε συνεργασία με αυτό της Φλωρεντίας πραγματοποίησε στην Τοσκάνη, εκπαιδευτική επίσκεψη Αρκάδων επιχειρηματιών, που ασχολούνται με τον αγροτουρισμό.

Ε. Βλαχογιάννη

Η γεωργία στην Καστανιά

Στην Καστανιά, όπως άλλωστε και σε άλλα χωριά, τα τελευταία πενήντα χρόνια οι κάτοικοι έχουν απομακρυνθεί από τις γεωργικές εργασίες αναζητώντας μια καλύτερη ζωή στις μεγάλες πόλεις. Η προτροπή των γονιών μας ήταν να μάθουμε γράμματα, για να μη ζήσουμε τη δική τους ζωή. Έτσι τα χωράφια έμειναν χέρσα και η γεωργική παραγωγή και η κτηνοτροφία αφέθηκαν στους λίγους, που κι αυτοί βρήκαν εργατικά χέρια στους μετανάστες, που ήρθαν κατά κύματα κι έφτασαν μέχρι και στο τελευταίο χωριό.

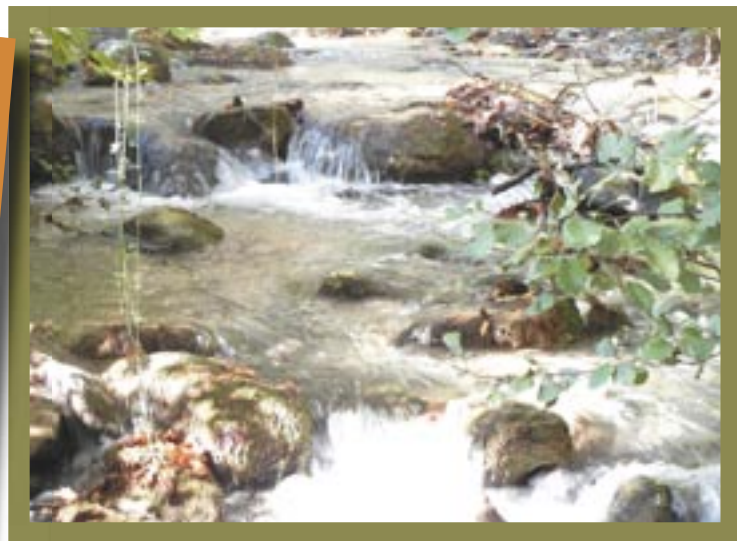
Σήμερα, εν μέσω κρίσης, είναι πολλοί αυτοί που σκέφτονται σο-

βαρά την επιστροφή τους στην επαρχία, στην αξιοποίηση της γης και στην αυτάρκεια που αυτή παρέχει. Βέβαια η ελληνική γεωργία δεν έχει επιλύσει χρόνια προβλήματα (έλλειψη πολιτικής στρατηγικής, γραφειοκρατία, προβλήματα συνεταιριστικού κινήματος), αλλά και εγγενείς αδυναμίες όπως: μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος ή ελάχιστο ζωϊκό κεφάλαιο. Οι επιδοτήσεις τελειώνουν και η αξιοποίηση της γης εξαρτάται από την τοποθεσία, το μέγεθος του κλήρου, το κλίμα αλλά και από την αγάπη μας στη φύση.

Β. Κεμερίδου

Το ζεύκωμά μας

Οι φωτογραφίες του σημερινού μας λευκώματος είναι δημιουργίες των Γ. Αρφάνη, Π. Γεώργαρη και Γ. Λαγανά.

Εθνική ημέρα ατόμων με αναπηρία

3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ: Εθνική Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία

N:2430/1996 άρθρο2 παρ.2

ΑμεΑ (άτομα με ειδικές αναπηρίες). Ημέρα ορόσημο για την Ειδική Αγωγή.

Η ημέρα αυτή αποτελεί σημαντικό σημείο αναφοράς στην Ειδική Αγωγή και στην ειδική εκπαίδευση των ατόμων με δυσκολίες, ατόμων που πασχίζουν καθημερινά να υπάρχουν δίπλα μας - ανάμεσά μας, όπως αυτά μπορούν και όπως τα καταφέρνουν.

Έχουν παρέλθει, ευτυχώς, οι εποχές που οι κοινωνίες απέρριπταν τα άτομα με αναπηρίες και υιοθετούσαν τις πλέον απάνθρωπες συμπεριφορές απέναντί τους. Μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας είναι η κοινωνικοποίηση των ατόμων με αναπηρία με σκοπό την ένταξη, την ενσωμάτωση και την ενεργητική συμμετοχή τους στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της κοινωνίας.

Είναι ευρύτατα αποδεκτό από όλους ότι τα άτομα αυτά έχουν δικαίωμα στη ζωή όπως όλοι μας, με δικαιώματα και υποχρεώσεις (σύμφωνα με τις δυνατότητές τους). Κάθε άτομο, που αντιμετωπίζει οποιαδήποτε μορφή αναπηρίας, έχει το δικαίωμα να ζει ανθρώπινα και ισότιμα όλες τις ημέρες του χρόνου. Γι αυτό το λόγο, η 3η Δεκεμβρη δεν θεωρείται ημέρα επετείου αλλά ημέρα αφιερωμένη στα ίδια τα παιδιά. Ημέρα που θα μας παρακινήσει όλους και θα σταθεί αφορμή να στρέψουμε το βλέμμα μας επάνω τους με αγάπη και ενδιαφέρον ώστε να τα γνωρίσουμε καλύτερα, να τα θαυμάσουμε, να τα βοηθήσουμε και γιατί όχι να μας βοηθήσουν με το δικό τους τρόπο και να μας κάνουν καλύτερους.

Η θεμελιώδης αρχή των ισότιμων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες και ο βαθμός που διασφαλίζεται αυτή η αρχή, δείχνει και το πολιτιστικό επίπεδο

που βρίσκεται κάθε χώρα, κάθε πόλη, κάθε χωριό κάθε άνθρωπος. Σύμφωνα με το άρθρο 23 της UNICEF τα συμβαλλόμενα Κράτη- μέλη, αναγνωρίζουν ότι τα πνευματικώς ή σωματικώς ανάπηρα παιδιά πρέπει να διάγουν πλήρη και αξιοπρεπή ζωή σε συνθήκες οι οποίες εγγυώνται την αξιοπρέπειά τους, ευνοούν την αυτονομία τους και διευκολύνουν την ενεργό συμμετοχή τους στη ζωή του συνόλου. Ο Έμερσον Ραλφ Ουάντο έχει δηλώσει: Αληθινός δείκτης του πολιτισμού δεν είναι το επίπεδο του πλούτου ή της μόρφωσης, το μέγεθος των πόλεων ή η αφθονία των προϊόντων, αλλά το ήθος των ανθρώπων που ανατρέφει η κάθε χώρα. Δυστυχώς, η εποχή που ζούμε, δεν χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερο ιδεαλισμό. Οι περισσότεροι άνθρωποι μπροστά στα καθημερινά προβλήματα ζωής που αντιμετωπίζουν, είναι εύκολο να χάσουν την ευαισθησία τους για τις κοινωνικές ομάδες που θέλουν στήριξη γενικότερα. Η παγκόσμια ημέρα Ατόμων με Αναπηρία, είναι αφορμή για όλους εμάς να δοκιμάσουμε τη δύναμη της ψυχής μας, τις πνευματικές και σωματικές μας αντοχές και να σταθούμε ο καθένας με το δικό του τρόπο, δίπλα σε αυτά τα άτομα. Όσοι έχουμε την τύχη να απολαμβάνουμε το αγαθό- προνόμιο της καλής σωματικής και ψυχικής υγείας, ας αναλογιστούμε τις υφιστάμενες συνθήκες της σκληρής πραγματικότητας των ΑμεΑ και των οικογενειών τους, και ας παλέψουμε για ένα δικαιότερο, σύγχρονο,

εξορθολογισμένο και βιώσιμο πλαίσιο στις παροχές υγείας, με καλύτερους όρους και προϋποθέσεις οικονομίας και διαχείρισης δημόσιου χρήματος για να δοθούν επιτέλους οριστικές λύσεις στα καυτά προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Ας γίνουμε υποστηρικτές στο έργο τους και στις προσπάθειές τους για ένα καλύτερο αύριο με αυτόνομη διαβίωση των ΑμεΑ, κάτι που θα επιτρέψει στους γονείς να σταθούν στα προβλήματα του παρόντος και να απαλλαγούν από το αιώνιο άγχος του τι θα γίνει το παιδί μου όταν φύγω εγώ από τη ζωή. Και να είστε σίγουροι: η ικανοποίηση, η αγαλλίαση και το γέμισμα ψυχής που θα νοιώσουμε θα είναι το πολυτιμότερο - ακριβότερο δώρο που θα έχουμε πάρει ποτέ.

Θα ήθελα να τελειώσω το αφιέρωμά μου για αυτή την ημέρα με το μήνυμα της κ. Λυγερής Β., μητέρας παιδιού ΑμεΑ, που έγραψε στο διαδίκτυο: Σε όλους τους γονείς παιδιών με αναπηρίες που έχετε ήδη ξεκινήσει με αγωνία, ένα δρόμο δύσβατο και ανηφορικό, θέλω να στείλω ένα μήνυμα: Δεν είμαστε τυχαίοι. Μας επέλεξε ο Θεός για τα δύσκολα. Η Αξιολογία, η Υπομονή, το Όραμα, η Πίστη, η Ελπίδα και η Αγωνιστικότητα είναι μοναδικές επιλογές στη ζωή μας. Είναι μονόδρομος. Ας την δεχτούμε, ας την αγαπήσουμε και ας αγαπηθούμε. Ας αναγνωρίσουμε στον εαυτό μας το δικαίωμα στο όραμα και στην ελπίδα.

Γαρυφαλλιά Ρουμελιώτη- Παπαδημητράκη

Πραγματοποιήθηκε διάνοιξη – συντήρηση αντιπυρικής ζώνης στην περιφερειακή ενότητα του Τοπικού διαμερίσματος Καστορείου με ενέργειες του Προέδρου του Τοπικού κ. Γ. Οικονομάκη και τη συνδρομή της Αντιπεριφερειάρχου κ. Ντίνας Τζανετέα. Η διάνοιξη και συντήρηση των κεντρικών αγροτικών δρόμων από μηχανήματα του Δήμου επετεύ-

χθη κατά 80%, μας είπε ο Πρόεδρος του Τοπικού κ. Γ. Οικονομάκης. Το υπόλοιπο και οι μικροί δρόμοι εκτιμάται, ότι θα ολοκληρωθούν μετά τη συντήρηση και στα υπόλοιπα τοπικά διαμερίσματα του τέως Δήμου Πελλάνας. Έγινε επούλωση των λακκουβών και αποκατάσταση τμημάτων με ασφαλτόστρωση στους δρόμους των χωριών Κα-

στόρι, Καστρί και Σερβέικα. Με την επίβλεψη Γεωπόνου του Δήμου Σπαρτιατών τοποθετήθηκαν άνθη και αυτόματο πότισμα στις ζαρντινιέρες της Πλατείας Καστορείου. Το χαλίκι επίστρωσης, που απαιτήθηκε για αυτές, δόθηκε δωρεάν από τον Σύμβουλο Περιφέρειας κ. Ηλία Κανελάκη. Επίσης έγινε στεγανοποίηση του σιντριβανιού στην

Πλατεία. Ο βιολογικός καθαρισμός λημμάτων στο Καστόρι μπαίνει στο προσκήνιο και με ενέργειες του κ. Γ. Οικονομάκη και κ. Μάριου Τζωρτζάκη είναι προς ένταξη στο ΕΣΠΑ. Εμείς περιμένουμε και για το κτήριο Σπυρόπουλου να γίνουν ενέργειες ένταξης στο ΕΣΠΑ ή σε κάποιο άλλο χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

Ορέ στη μέση στα Καλάβρυτα
στον πλάτανο από κάτω
Καθόσαντε τρεις γέροντες
Καθόσαντε τρεις γέροντες
και τρεις καπεταναίοι
Ζαΐμης κι ο
Άντε Ζαΐμης κι ο Πετιμεζάς
Άντε Ζαΐμης κι ο Πετιμεζάς
Και ο Κολοκοτρώνης
και όλοι σημά-
Και όλοι σημάδι μ' έβαλαν
και όλοι με ντουφεκάνε
Κι αυτός άντε κι αυτός
ο γέρο Αλή Πασάς
Κι αυτός ο γέρο Αλή Πασάς
κατάκαρδα μου ρίχνει.

Τραγουδισμένο από
τον Παναγιώτη Βισβή και
τον Χαράλαμπο Μερκεούλια

ΔΙΑΜΑΝΤΙ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ

Διαμάντι δαχτυλίδι
φοράς στο χέρι σου
μελαχρινούλα μου
κι απάνω γράφει η πέτρα
θα γίνω ταίρι σου.
μελαχρινούλα μου

Δυο ήλιοι δυο φεγγάρια
βγήκανε σήμερα
μελαχρινούλα μου
το 'να είν' το πρόσωπό σου
τ' άλλο είν' τα χείλια σου.
μελαχρινούλα μου

Το τραγούδησε ο Αντώνης Τσίπουρας από τα Περιβό-
λια Λακωνίας στο καφενείο του Παναγιώτη Λαμπρά-
κη στα Χασάπικα, το χειμώνα του 1994-95.
Σημ: το παραπάνω τραγούδι είναι από τη Συλλογή
της ομάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του σχο-
λικού συγκροτήματος Γυμνασίου -Λυκείου Καστορεί-
ου, με την καθοδήγηση της φιλόλογου καθηγήτριας
Δαρειώτη -Πελεκάνου Θεοδώρας, τη σχολική χρονιά
1994-95.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΑΝΙΤΑΡΙΩΝ
Οι σημαντικότερες από όλες είναι η άριστη γνώση
των βασικών χαρακτηριστικών εδώδιμων και
τοξικών ειδών και ο σεβασμός της φύσης.
ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΞΕΧΝΟΥΜΕ ΟΤΙ ΑΓΑΠΑΜΕ ΤΑ
ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ ΑΛΛΑ,
ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΟΛΑ, ΑΓΑΠΑΜΕ ΤΗ ΖΩΗ.

Απαραίτητα σύνεργα:

- Σουγιάζ.
- Καλάθι ψάθινο, όχι πλαστικό ή πλαστικές σακούλες.

Αφού εντοπίσουμε και ταυτοποιήσουμε το
εδώδιμο μανιτάρι, κόβουμε το πόδι του ψηλότερα
από την επιφάνεια του εδάφους, προσέχοντας να
μην καταστρέψουμε το μυκήλιο. Και σκεπάζουμε
στη συνέχεια τη «φωλιά» του για να μην
αφυδατωθεί. Για να εξασφαλίσουμε τη συνέχεια

και την επάρκεια,
ΔΕΝ ΜΑΖΕΥΟΥΜΕ ΜΙΚΡΑ Η ΩΡΙΜΑ
ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ, ΠΟΥ ΘΑ
ΠΕΤΑΞΟΥΜΕ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΝ
ΜΑΖΕΥΟΥΜΕ

ΠΟΤΕ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ.

Η απληστία εξ άλλου δεν αρμόζει σε ανθρώπους,
που δηλώνουν φυσιολάτρες...

Και ο Ταΰγετος φιλοξενεί μανιτάρια, τους εφήμερους αυτούς επισκέπτες των δασών μας, με τα λαμπερά χρώματα, τα πολύμορφα σχήματα, τα παράξενα αρώματα. *Boletus aereus* (καλογεράκι), *Lycoperdon* (αλεποπορδή), κανθαρίσκος, μορχέλα, πλευρώτους, αμανίτα του Καίσαρα, αδραχτίτης και πολλά άλλα. Προσπαθώντας να εντοπίσουμε, να αναγνωρίσουμε και να ταυτοποιήσουμε ένα μανιτάρι, συνειδητοποιούμε πως για τη φύση δεν υπάρχουν περιττοί ή άχρηστοι οργανισμοί. Η κάθε ζωντανή ύπαρξη αποτελεί ΚΡΙΚΟ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΤΡΟΦΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ. Και κατά συνέπεια, συμβάλλει με τον δικό της τρόπο στη διατήρηση της ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ, που τόσο δοκιμάζεται σήμερα από τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Είναι γνωστό ότι στη γη κυριαρχούν τα πράσινα φυτά. Δίπλα σε αυτά υπάρχει μια κατηγορία κατώτερων φυτών, εξ ίσου πολυάριθμη και σημαντική: οι μύκητες, δηλαδή τα γνωστά μας μανιτάρια. Το βασίλειο των μυκήτων υπάρχει στη γη από τους προϊστορικούς χρόνους. Αποτυπώματα μανιταριών σε ξύλο έχουν εντοπιστεί από την Τρίτη Γεωλογική Περίοδο, δηλαδή εδώ και 400 εκατομμύρια χρόνια. Το βασίλειο αυτό υπολογίζεται ότι περιλαμβάνει πάνω από 300 χιλιάδες είδη. Δηλαδή είναι το δεύτερο πολυπληθέστερο βασίλειο μετά από εκείνο των εντόμων.

ου Ταύγετου

Στην Ευρώπη έχουν προσδιοριστεί πάνω από 3.500 είδη μανιταριών και στην Ελλάδα περίπου 2.100 είδη. Τα περισσότερα από τα πιο σημαντικά, από γαστριμαργική άποψη, γύρω στα 50 είδη δηλαδή, αφθονούν και στη χώρα μας. Μιλάμε για τους Βολέτους, τις Μορχέλλες, τις Αμανίτες, τα Αγαρικά, τους Κανθαρίσκους, τους Λακτάριους, τους Πλευρώτους κλπ.

Οι μύκητες ζουν σε όλα τα κλίματα, από τις παγωμένες τούντρες μέχρι την καυτή έρημο και από τα βάθη των ωκεανών μέχρι τις ψηλότερες βουνοκορφές. Αυτοί δεν έχουν άνθη με τη βοτανική έννοια του όρου, αλλά αναπαράγονται με μικροσκοπικά σπόρια. Αυτό που αποκαλούμε μανιτάρι είναι το ορατό μέρος του οργανισμού, που βρίσκεται πάνω από την επιφάνεια του υποστρώματος (έδαφος, φυλλοτάπητας, κ. λ. π.). Μέσα ή πάνω στο υπόστρωμα βρίσκεται το σώμα του μύκητα, που ονομάζεται ΘΑΛΛΟΣ ή ΜΥΚΗΛΙΟ.

Τα μέρη από τα οποία αποτελείται το μανιτάρι είναι το καπέλο ή πίκλος, το πόδι ή στύπος, η θήκη ή βόλβα και το δαχτυλίδι.

Αν τα πράσινα φυτά με τη λειτουργία της φωτοσύνθεσης γίνονται οι συνεχιστές της ζωής, τα μανιτάρια, αποτελούν, μαζί με τα βακτήρια, τους αποφασιστικούς παράγοντες της βιολογικής ισορροπίας στον πλανήτη. Έχοντας την ικανότητα να ανασυνθέτουν τη νεκρή οργανική ύλη, συμβάλλουν στην αέναη κίνηση και μεταβολή της ύλης στη φύση. Όπως είπαμε, οι μύκητες είναι ετερότροφοι οργανισμοί. Κάποιοι από αυτούς διασπούν τη

νεκρή οργανική ουσία, φυτικής κύρια προέλευσης, για να αντλήσουν την ποσότητα άνθρακα που τους είναι απαραίτητη και αποσυνθέτουν φύλλα και ξύλα με τη βοήθεια των ενζύμων που παράγουν. Εξασφαλίζουν έτσι την ανακύκλωση του άνθρακα στη φύση. Κάποιοι άλλοι μύκητες, που λέγονται συμβιωτικοί, αναπτύσσονται στο έδαφος σχέση με το ριζικό σύστημα των φυτών με αμοιβαία οφέλη. Οι συμβιωτικοί μύκητες προμηθεύονται από το φυτό-συνέταίρο τα απαραίτητα για τη διατροφή τους απλά σάκχαρα. Παίρνουν επίσης βιταμίνες και άλλες ουσίες. Ταυτόχρονα όμως οι μυκηλιακές υφές τους προσδίδουν μεγαλύτερη επιφάνεια στο ριζικό σύστημα των φυτών. Με αποτέλεσμα αυτά να μπορούν να εκμεταλλεύονται μεγαλύτερο όγκο εδάφους για άντληση νερού και ανόργανων στοιχείων. Βλέπουμε λοιπόν ότι οι μυκόρριζες ασκούν ευεργετική επίδραση στη θρέψη των φυτών. Επίσης ο μυκηλιακός μανδύας που τις περιβάλλει, λειτουργεί σαν ασπίδα για την εγκατάσταση και δράση παρασιτικών μυκήτων. Επίσης παράγουν ουσίες που εμποδίζουν την ανάπτυξη βλαβερών μυκήτων που προκαλούν ασθένειες στο ριζικό σύστημα των φυτών. Δεν είναι καθόλου υπερβολή να πούμε ότι χωρίς τους οργανισμούς αυτούς θα σταματούσε κάποια στιγμή μοιραία η ζωή στον πλανήτη. Αφού όλη η βιόσφαιρα θα γινόταν ένας απέραντος σκουπιδότοπος από νεκρή οργανική ουσία.

**Μπάμπης Μπασκουρέλος,
Φαρμακοποιός**

ΠΟΛΥΔΕΥΧΗΣ

Βιβλία

ΧΟΣΕ ΜΙΝΟ & ΚΑΡΛΟΣ ΣΑΜΠΑΓΙΟ
«Billie Holiday», εκδόσεις Σανγκάη

Ναι καλά κατάλαβαν οι μυημένοι, πρόκειται για επανέκδοση του γνωστού κόμικ που εκδόθηκε για πρώτη φορά στα Ελληνικά από το περιοδικό Βαβέλ σε σειρές στα 1990 – 1991.

Πρόκειται για δυο μεγάλους μαέστρους του κόμικ, που μέσα από την τέχνη τους συνεισφέρουν σε μια κοινωνική δυναμική. Οι φίλοι μην το χάσετε αλλά και οι και όσοι ακούν για πρώτη φορά περί κόμικ και Βαβέλ αξίζει να ρίξετε «μια ματιά».

Θα το βρείτε σ' εξειδικευμένα βιβλιοπωλεία για κόμικ.

Ε. Λαμπή

ΓΚΙΝΤΕΡ ΒΑΛΡΑΦ
«Από τον θαυμαστό καινούργιο κόσμο», εκδόσεις Τόπος.
Μετάφραση Μαρία Μουρσελά.

Ο φημισμένος για τα ρεπορτάζ του γερμανός δημοσιογράφος Γκίντερ Βάλραφ, στο νέο του βιβλίο μεταμφιέζεται και εισβάλλει στα άντρα του νέου εργασιακού με-

σαίωνα. Σκοπός του, να καταρρίψει το μύθο σύμφωνα με τον οποίο η Γερμανία είναι η οικονομική αυτοκρατορία με ένα ισχυρό κοινωνικό κράτος που προστατεύει τα εργασιακά δικαιώματα. Υποδύομενος επικίνδυνους ρόλους, όπως του άστεγου, του εργάτη σε αρτοβιομηχανία, του Σομαλού μετανάστη και του εργαζόμενου σε εταιρεία διαχείρισης τηλεφωνικών κλήσεων, αποκαλύπτει την καταπάτηση των εργασιακών δικαιωμάτων που κρύβεται πίσω από το οικονομικό θαύμα της σύγχρονης Γερμανίας.

Β. Κεμερίδου.

Ζούμε στην Καστανιά

Μικρές πληροφορίες για τη ζωή των κατοίκων της περιοχής της Καστανιάς

Συλλογή πληροφοριών- επιμέλεια κειμένων: **Ε. Βλαχογιάννη**

Επειδή, πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μάς διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας, να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε, απ' ευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΣ

Από Καναδά: Η Σταθούλα Αρφάνη-Πανταζέλου με τον σύζυγό της Κωνσταντίνο
Από Αυστραλία: Ο Νίκος Ιωαν. Ξυδογιαννόπουλος με τη σύζυγό του Παναγιώτα.

ΓΑΜΟΙ

Η Γεωργία Βασιλείου και ο Παναγιώτης Ανδριανόπουλος του Γεωργίου παντρεύτηκαν στις 20/05/2011.

Η Μαρία Νιάρχου του Ιωάννη και της Χριστίνας Σκαρλατίνη και ο Νικόλαος Γιώργαρης του Ιωάννη παντρεύτηκαν στις 08/10/2011 στον Ι.Ν. της Παναγίας της Γιάτρισσας στην Κοκκινόραχη Σπάρτης.

Στους νεόνυμφους ευχόμεσθε να ζήσουν ευτυχισμένοι με καλούς απογόνους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Γεωργία Βασιλείου και ο Παναγιώτης Ανδριανόπουλος του Γεωργίου απέκτησαν στις 09/09/2011 ένα κοριτσάκι.

Η Βίκυ Μουτή του Δημητρίου και ο Δημήτρης Γάβαρης απέκτησαν στις 09/09/2011 ένα κοριτσάκι.

Η Μαριάννα Νικολάου Λαγανά και ο Παναγιώτης Σταλίκας του Θεόφιλου απέκτησαν στις 23/11/2011 ένα κοριτσάκι.

Η Ελένη Κηρύκου του Νικολάου και ο Γιάννης Γιαννόπουλος του Νικολάου και της Ποτούλας Βλαχογιάννη απέκτησαν στις 16/12/2011 ένα αγοράκι.

Η Μαριέττα και ο Ευάγγελος Ερμومέλ απέκτησαν στις 27/

11/2011 ένα κοριτσάκι.

Ευχόμεσθε στους γονείς να τους ζήσουν και τα νεογέννητα να είναι καλότυχα και ευτυχισμένα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η Ειρήνη Γεραπετρίτη του Γεωργίου και ο Γιώργος Κεμερίδης του Αθανασίου βάπτισαν το αγοράκι τους στις 30/10/2011 στον Ι.Ν. της Αγίας Θεοδώρας στην Βάστα Αρκαδίας και του έδωσαν το όνομα Αθανάσιος.

Ευχόμεσθε στους γονείς να τους ζήσει και ο νεοφώτιστος Αθανάσιος να ευτυχίσει στη ζωή του.

ΠΕΝΘΗ

Ο Γεώργιος Νικολόπουλος του Παναγιώτη πέθανε στις 10/11/2011 στη Σπάρτη σε ηλικία 83 ετών.

Η Αικατερίνη Μπελίτσου του Σταμάτη πέθανε στις 12/11/2011 στην Αθήνα σε ηλικία 71 ετών.

Ο Γεώργιος Σκαφιδάς του Κων/νου πέθανε στις 28/11/2011 στο Καστόρειο σε ηλικία 88 ετών.

Ο Άγγελος Ρέντης πέθανε στις 06/12/2011 στο Καστόρειο σε ηλικία 95 ετών.

Ο Παναγιώτης Τουρνάς του Νικολάου πέθανε στις 07/12/2011 στο Παρδάλι σε ηλικία 60 ετών. Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμεσθε την από Θεό παρηγοριά.

Η Καλυψώ Ιωαν. Χαραλαμπάκου-Μόρφη πέθανε στις 17/12/2011 στη Μελβούρνη Αυστραλίας, σε ηλικία 82 ετών.

Ζούμε στο Καστόρι

Καλή παρέα ο Μανώλης Μαρκουλάκης και τ' αδέρφια Ντίνος και Βασίλης Λαγανάς, επιβεβαίωσαν για άλλη μια φορά την αγάπη τους για το βουνό, αφού, ανέβηκαν στις 18/10/2011 το Μονοπάτι από το Μοναστήρι προς Αι Γιάννη και στο ύψος

της Σάρας, τοποθέτησαν πλέγμα και συρματόσχοινο μήκους 35 μ. για την εξασφάλιση του Μονοπατιού και την προφύλαξη των ορειβατών.

Στις 23/10/2011 ο Σύλλογος Φίλων του Βουνού «Λουσίνα» καθάρισε τον περιβάλλοντα χώρο του Μαρμαρογιόφυρου.

Πρωτοφανής στα χρονικά της περιοχής μας η οργανωμένη ληστεία στο supermarket και το σπίτι του Νίκου Λαγανά στις 04.00 το πρωί της 01/11/2011. Οι ληστές από τις κινήσεις τους έδειξαν ότι δεν ήταν απλά κλεφτρόνια. Με οργάνωση και μεθοδικότητα διέρρηξαν το μαγαζί και το σπίτι, ακινητοποιώντας με βία τον ιδιοκτήτη.

Απέσπασαν εμπορεύσιμα είδη από το μαγαζί και απαίτησαν χρήματα. Φεύγοντας, πήραν και το αυτοκίνητο το οποίο βρέθηκε εγκαταλελειμμένο μετά από 15νήμερο στην Πετρούπολη Αττικής.

Φυσικό ήταν το γεγονός να προξενήσει μεγάλη αναστάτωση στο χωριό μας αλλά και στην ευρύτερη περιοχή. Ο Εμποροεμπραγματικός Σύλλογος συζήτησε τους κατοίκους σε συζήτηση για τη λήψη μέτρων ασφαλείας και εξεύρεση λύσεων προστασίας, είτε από την Αστυνομία είτε από ιδιωτική αστυνόμευση.

Ε. Βλαχογιάννη

Πυρκαγιά στο καταχείμωνο. Τα ξημερώματα της Κυριακής 18 Δεκεμβρίου εκδηλώθηκε

πυρκαγιά στο χωριό μας στο σπίτι του Δ. Ερμούλλου στην Κούρνιζα.

Η καταστροφή ήταν ολοκληρωτική και το μόνο που έμεινε από την manία της φωτιάς είναι οι τέσσερεις τοίχοι.

Στο σημείο της πυρκαγιάς έσπευσαν πολλοί Καστανιώτες και σε σύντομο διάστημα κατέφθασαν ισχυρές δυνάμεις της πυροσβεστικής που εμπόδισαν την φωτιά να μεταδοθεί σε γειτονικά σπίτια.

Ανακρίσεις για τα αίτια της πυρκαγιάς διενεργεί η Πυροσβεστική υπηρεσία Σπάρτης.

Καστανιώτης

Ευχαριστίες
Ευχαριστούμε τον Ιωάννη Χ. Μερκεούλια, Λογιστή για τη βοήθεια στο Σύλλογο.

ΛΩΡΕΕΣ

Υφαντά παραδοσιακά υφάσματα για τις στολές της Ομάδας Χορού δώρισαν :
Νικολέττα Σπ. Βασιλείου-Βασιλάκου

Σούλα Τσιριγώτη σύζυγος Παναγιώτη Σπ. Βασιλείου.
Χριστίνα Ιωαν. Ρουμελιώτη-Μαραγκού
Ελληνική Παρασκευοπούλου

Βαρβάρα Κεμερίδου
Ελένη Κ. Βλαχογιάννη

ΧΟΡΗΓΟΙ

Παναγιώτης Γαρουφάλης
Ιωάννης και Ματούλα Δρίτσα

ΠΩΛΕΙΤΑΙ στη θέση Μπρουσάκα του Ταυγέτου, επί δρόμου, εξοχική κατοικία σε 1,5 στρέμμα κτήμα με οπωροφόρα δένδρα και ιδιόκτητη πηγή.

Πληροφορίες: Αγγελική Παπακωνσταντίνου, τηλ. 2108075735 και 6944923905

Ζούμε στην Κασσιμά

Σελινόχοιρο

Υλικά: 4-5 μεγάλες ρίζες σέλινο κομμένο σε κομμάτια και ζεματισμένο. Χοιρινό κρέας σε μερίδες, Αλάτι, πιπέρι, ελαιόλαδο. Λεμονάκι και 1 ή 2 αυγά για το αυγολέμονο.

Τσιγαρίζετε καλά-καλά το χοιρινό σε λάδι που καίει απ όλες τις μεριές! Μόλις τελειώσετε με το τσιγάρισμα, ρίχνετε και το ζεματισμένο και στραγγιγμένο σέλινο να σοταρισθεί και αυτό.

Προσθέστε το αλατοπίπερο και νεράκι όσο να σκεπαστούν τα υλικά μας. Το αφήνετε να βράσει σιγά-σιγά παρακολουθώντας το. Το φαγητό μας πρέπει να μείνει με πολύ λίγο ζουμάκι, ίσα για να μας βοηθήσει να φτιάξουμε το αυγολέμονο.

Σε βαθύ πιάτο χτυπάτε τα ασπράδια καλά, συνεχίζετε με τους κρόκους και το χυμό των λεμονιών. Τέλος ρίχνετε λίγο-λίγο από το ζεστό ζουμάκι στο μίγμα αυγού λεμονιού.

Αποσύρετε το φαγητό από τη φωτιά, ρίχνετε το αυγολέμονο στην κατσαρόλα ΚΟΥΝΩΝΤΑΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΜΑΣ ΚΟΨΕΙ ΤΟ ΑΥΓΟΛΕΜΟΝΟ. Πεντανόστιμο φαγητό και συνηθίζεται στις γιορτές των Χριστουγέννων.

Evrofas Clean
Καθαρισμός:
Δερμάτινα
Μοκέτες
Σαλόνια - Χαλιά
Στρώματα
Λυκούργου 30, Σπάρτη - Τηλ. 27310 21349

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Η Αγγέλα Σκρουμπέλου άνοιξε νέο μικροβιολογικό εργαστήριο.

Ελευθερίου Βενιζέλου 64, Νέα Σμύρνη
Τηλ.: 210 9386840, 6934251826

ΠΡΑΤΗΡΙΟ

ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ & ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ

- ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ
- ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
- ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

Θεοδωρακόπουλος Παναγιώτης

Καστόρι

Τηλ.: 27310 57515 & 57811 • Κιν.: 6973209820

ΨΗΣΤΑΡΙΑ Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

ΓΚΛΕΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΤΣΙ ΛΑΚΩΝΙΑΣ - ΤΗΛ. 27310 61057

ΦΑΕ ΛΑΔΙ ΚΙ ΕΛΑ ΒΡΑΔΥ

Την ανεκτίμητη αξία του ελαιολάδου και των ελιών λίγο-πολύ όλοι την ξέρουμε. Ποιος είναι ο κύριος ένοχος; Ένα πολυφαινολικό συστατικό η ελαιουρωπεΐνη (oleuropein).

Η ελαιουρωπεΐνη ως ξεχωριστή ουσία ανακαλύφθηκε το 1908 από τους Bouquielot και Vintilesco στο ελαιόλαδο, οι οποίοι και της έδωσαν το χαρακτηριστικό της όνομα. Προϊόν διάσπασής της είναι το ελενολικό οξύ (elenolic acid), που προτάθηκε από το 1962 ως φάρμακο κατά της υπέρτασης (Veer WLC, U.S.

Patent 3,033,877).

Η ελαιουρωπεΐνη βρίσκεται στα φύλλα της ελιάς και στον ελαιόκαρπο. Η περιεκτικότητα σε ελαιουρωπεΐνη είναι μεγαλύτερη στους ανώριμους ελαιόκαρπους και στην ουσία αυτή σφείλεται κυρίως η έντονα πικρή γεύση τους.

Έχει αντιοξειδωτική, και μικροβιοκτόνο δράση. Είναι από τις ουσίες που εκκαθαρίζουν τις ελεύθερες ρίζες και μειώνουν τις οξειδωτικές βλάβες και το οξειδωτικό stress στον ανθρώπινο οργανισμό.

ΕΛ

Τζάκια - Ψησταριές - Επενδύσεις - Πέτρα
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΚΟΥΝΗΣ
Γαρόνισ 11 - ΚΑΠΟΥΠΟΛΗ - τηλ. 210 6014594 - 6977672648

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Διανομή κατ' οίκον
ΚΑΣΤΟΡΙ

ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ τηλ. 57767
ΟΙΚ. 22217
Κιν. 6942407789

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

SUPER MARKET
ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - ΑΔΡΕΥΤΙΚΑ
ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ
ΕΙΔΗ ΥΓΕΙΝΗΣ - ΠΛΑΚΑΚΙΑ
ΠΕΡΙΦΡΑΞΕΙΣ - ΤΖΑΜΙΑ

ΚΑΣΤΟΡΙ ΤΗΛ / FAX: 27310 57218

Ευαγγελία Νικολοπούλου
Καστόρι Δήμου Πελλάνας - Λακωνία - Σπάρτη
ΤΚ 23100,
τηλ: 27310 57118, 6909482756, fax: 27310 57205
www.kastorihotel.com - www.focusgreece.gr
email: info@kastorihotel.com

Έντιμος πηνία

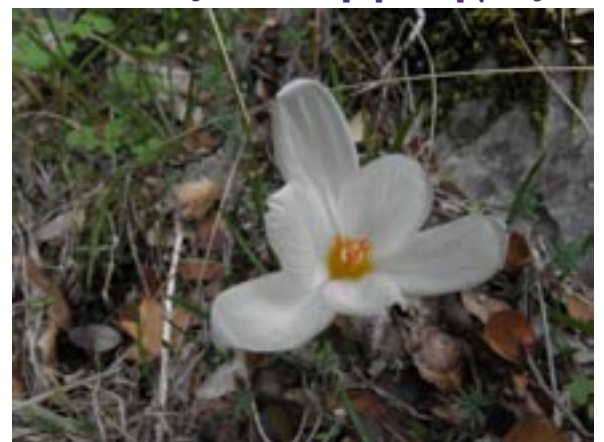

Ο Δήμος Δάφνης – Υμηττού συνεχίζοντας με συνέπεια το έργο του σπουδαίου και πατριώτη μας Δημάρχου Χρήστου Μιχαλόπουλου αναδεικνύει τον πολιτιστικό χώρο του Μουσείου Μπουζιάνη στη Δάφνη, μέρος του οποίου είναι το σπίτι του ίδιου του ζωγράφου. Το διάστημα αυτό οργανώθηκε και συνεχίζει μέχρι 31 Ιανουαρίου 2012 η έκθεση «Έντιμος Πηνία» με έργα από 13 καλλιτέχνες φίλους του Γ. Μπουζιάνη από τις δεκαετίες 50-60-70, από μια φτωχική και μετρημένη Ελλάδα αλλά έντιμη και με στοιχεία αλληλεγγύης. Βακαλό, Διαμαντόπουλος, Σικελιώτης, Πικιώνης, Τάσος, Απάρτης, Τσαρούχης, Κλουβάτος, Καπράλος, Κατράκη είναι εδώ. Βασικοί συντελεστές της οργάνωσης η ειδικός τέχνης Ελένη Κυπραίου, ένας από τους τελευταίους φίλους του Μπουζιάνη ο Θάνος Κωνσταντινίδης (τον οποίο

ευχαριστούμε για την υπέροχη ξενάγηση) και η γυναίκα του Ελένη, ο σκηνοθέτης Φοίβος Κυπραίος και ο Δήμαρχος Δάφνης Μιχαήλ Σταυριανουδάκης. Παραθέτουμε ένα μικρό απόσπασμα από το κείμενο των οργανωτών που συνοδεύει την έκθεση. «Η Έντιμος Πηνία έχει απόλυτη σχέση με τη σημερινή πραγματικότητα γιατί αναφέρεται στους ανθρώπους και τις αντιδράσεις τους σε δύσκολους καιρούς. Σε εποχές που «οι πόλεις χάνονται όταν δεν μπορείς να ξεχωρίσεις τους καλούς απ' τους κακούς» Και ποιοί είναι οι καλοί; Αυτοί που σε δύσκολους καιρούς, η πορεία του φυσικού τους βίου διακρίνεται από απλότητα, σκληραγωγία και αυτοδιάθεση και αποτελεί διαχρονικό φωτεινό παράδειγμα.»

ΕΛ

Εικόνες από τη φύση μας

Κρόκος ο άειος *Crocus laevigatus*

Είναι ο πιο διαδεδομένος, από τη Στερεά Ελλάδα, Εύβοια, Πελοπόννησο, Αιγαίο και Κρήτη. Είναι λευκός ή ελαφρά μοβ με τρεις ιώδεις γραμμές σε κάθε τμήμα του περιανθίου. Ανθίρες λευκοί και στίγματα κίτρινα οξισμένα

σε λευκά νημάτια. Τα φύλλα του είναι με ανοιχτόχρωμη ρίγα στο μέσο και αναπτύσσονται κατά την άνθηση. Ανθίζει από τα μέσα Αυγούστου μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου. Απαντάται σε πετρώδη μέρη, πρηνή και δάση.

φωτογραφία:
Βασ. Λαγανάς
κείμενο: Ντίνος Λαγανάς

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ